

ALAPÍTVÁ 1951

közgazdász

MAGYARORSZÁG LEGRÉGEBBEN MEGJELENŐ FELSŐOKTATÁSI LAPJA

LVII. ÉVFOLYAM 1. SZÁM | 2016. FEBRUÁR

JEGYBANKI KÉPZÉS

4 Interjú Palotai Dániellel

INDUL A FONÓDÓ

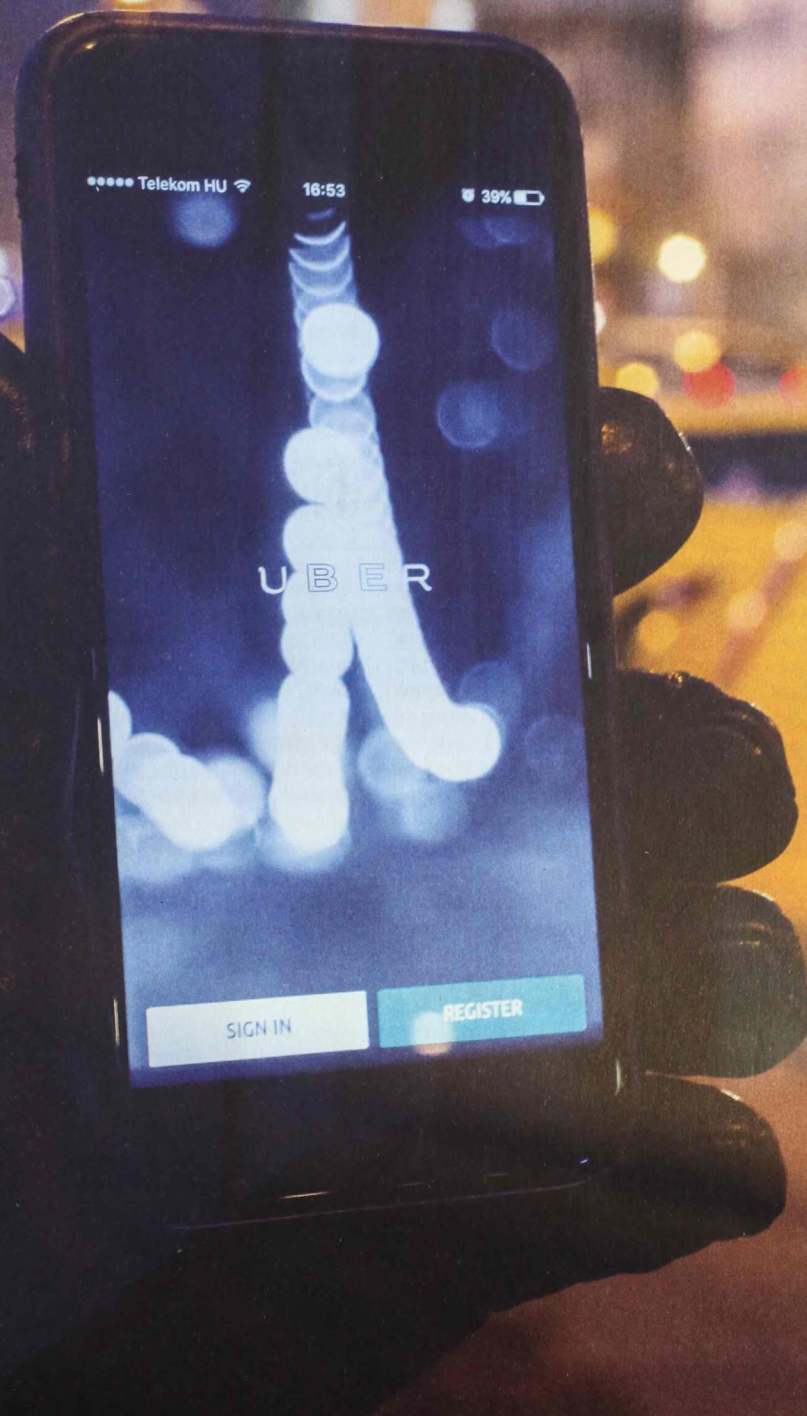
8 Átadták az új villamoshálózatot

VILÁGSIKER

22 Oscar-esélyes magyar film

Blokád alatt

Rövidhírek

Dr. Aczél Petrát kitüntették

Tavaly december 19-én ismét átadták a Kenneth Rice-díjat. Ezúttal Dr. Aczél Petra, a Magatartástudományi és Kommunikációelméleti Intézet igazgatója kapta az elismerést, mely az innovatív, hallgatóbarát oktatásért jár. Az átadón Dr. Rostoványi Zsolt rektor úr megjegyezte, hogy még beépített hallgatója is volt a tanárnő által tartott órákon, és kijelentheti, hogy mind a diákok, mind a kollégák elégedettek a profesz-

zorasszony munkájával. Aczél Petra köszönetében elmondta, nagyon sokat jelent neki, hogy itt azt teheti, amit csak szeretne, és ehhez minden segítséget megkap.

Hol vezet a Corvinus?

A HVG 2016-os rangsorában a 10 legjobb egyetem között található a Corvinus. Különösen hallgatói kiválósága ért el olyan helyet, melyre büszkék lehetünk: ebben elsők vagyunk. Csak-

ugyan a dobogó legmagasabb fokán áll a gazdasági képzési területek között országos szinten a Gazdálkodástudományi Kar. A Quacquarelli Symonds rangsorán Egyetemünk továbbra is az első 800-ban van, ahová 2011 óta változó helyezéssel ugyan, de mindig bekerül.

Egyetemünk dobogós az Ernst & Young adóversenyén

Borsos Tünde Petra, a Corvinus tavaly végzett hallgatója nyerte a

2015-ös, itthoni EY adóversenyt, majd a globális megmérettetésen, Hollandiában második helyezést ért el. A döntőben valós esettanulmányok és workshopok során mutathatták meg a versenyzők tudásukat egy szakértőkből és nemzetközi nagyvállalatok pénzügyi vezetőiből álló zsűri előtt. Petra tíz napon át tanulhat az EY londoni központjában, itthon pedig adótanácsadóként már megkezdhetette karrierjét.

DENGYEL DÓRA

Új szemeszter, új diákok

A tavaszi szemeszter „megnyitójaként” február elsején tartották a külföldi hallgatók orientációs napját egyetemünk főépületében. A program kezdetén Dr. Dunavölgyi Mária, a Külső Kapcsolatok Igazgatóság vezetője üdvözölte a világ számos pontjáról hozzánk érkező hallgatókat, majd a cserediákok egy néhány perces filmet láthattak a leghíresebb magyarokról. Az előadás további részében természetesen a technikai információk sem maradhettek el, így a külföldi tanulók a számukra korábban ismeretlen, ám itt töltött idejük alatt nélkülözhetetlen Neptun és Moodle-rendszer megismerése mellett számos fontos, oktatással kapcsolatos tudnivalóról is tájékoztatást kaptak. A nagyjából másfél-kétórnyi előadásorozat zárásaként a HÖK külügyi referense, Kárász István, illetve az ESN Corvinus elnöke, Baráth Zsuzsa is tartott egy-egy rövidebb prezentációt, így a diákok első kézből ismerkedhettek meg az előttük álló félév tervezett szabadidős programjaival is. Az előadások után a hallgatók hivatalosan is beiratkoztak Egyetemünk-

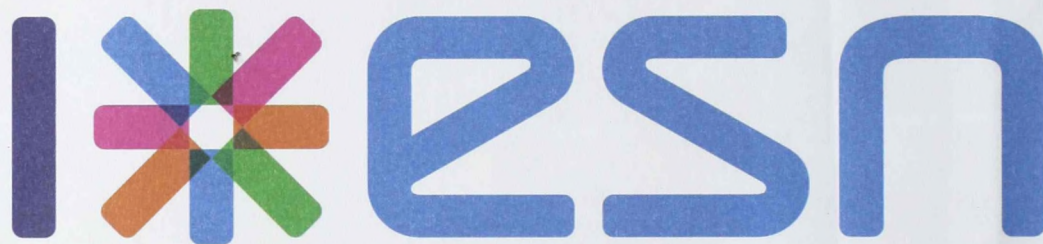
re, ezzel ideiglenesen gyarapítva a közgázos diákok létszámát, majd kedvük szerint jelentkezhetek az ESN Corvinus számukra szervezett orientációs heti programjaira is.

A délelőtti programok utáni néhány órás szabadidő leteltével a cserediákok este ismét visszatértek Egyetemünkre, ahol ezúttal az épület megismerése érde-

kében csoportos körbevezetésen vettek részt. A túra érdekessége, hogy a különböző „állomásokon” nemcsak praktikus információkat hallhattak (pl. a budapesti közlekedéssel vagy az orvosi ellátással kapcsolatban), hanem ismerkedős játékokban is részt vehettek, hogy jobban megismerjék jövőbeni csoporttársaikat vagy épp külföldi úti partnerüket. A

körbevezetések után az aulában gyűlt össze a tömeg, ahol a diákok meglepetésére egy izgalmas magyar néptáncbemutató várta őket, majd az éjszaka zárásaként az ESN Corvinus által szervezett Welcome Partyn folytathatták az ismerkedést azok, akikben még maradt energia.

ZSILA HAJNALKA

INTERNATIONAL EXCHANGE
ERASMUS STUDENT NETWORK

Változások a BCE HÖK vezetésében

A Budapesti Corvinus Egyetem Hallgatói Önkormányzatának ülése 2015. október 29-én tartotta elnökválasztó ülését. A három pályázó közül a hat kart képviselő hallgatók Pálffy Gergelyt (képünkön) választották meg a BCE HÖK vezetőjének a 2016. január 1-jétől december 31-ig tartó időszakra. A hivatalba lépett elnök a Közgazdaságtudo-

mányi Kar Gazdaságelemző szakán tanul, az elmúlt időszakban a Hallgatói Önkormányzat diákszervezeti referensi pozícióját töltötte be. A három kari HÖK-ben is megtörténtek a tisztújítások. A Gazdálkodástudományi Kar HÖK-vezetőjét, Illés Richárdot másfél év elnökség után Janosik Tamara Gazdaságinformatikus szakos hallgató váltot-

ta, aki korábban kommunikációs referens volt a Közgáz Campuson. A Közgazdaságtudományi Karon a HÖK élére Kóvári Zsombor Alkalmazott közgazdaságtan szakos hallgató került, míg a Társadalomtudományi Kar HÖK-ös választmánya bizalmat szavazott Taksonyi Boglárkának, aki már egy éve tölti be az elnöki pozíciót.

Fotó: Horváth Máté

Gyorsabban, magasabbra, erősebben! Verseny az olimpiáért

2016. január 14-én a Parlament Delegációs termében megtörtént alakuló ülését az Olimpiai Védnökök Testülete. A bizottság Schmitt Pál volt köztársasági elnököt választotta meg elnökéül. A huszonegy tagú szervezetben főnövére László házelnök felkérésére helyet kapott Egyetemünk docense, Dr. András Krisztina, a Sportgazdaságtudományi Kutatóközpont vezetője.

Milyen céllal jött létre a Testület és hogyan dolgoznak a feladatok az olimpiáért?

Az Országgyűlés a sikeres olimpiára pályázat elkészítése érdekében kormányhatározatban döntött egy huszonegy elismert, köztisztviselésben álló személyiségből álló reprezentatív testület létrehozásáról. Az Olimpiai Védnökök Testülete stratégiai ajánlásokat tesz a pályázat elkészítésével kapcsolatban, megállapítja a pályázati szervezet beosztásait, illetve véleményezi a pályázat végleges tartalmát.

Megismerteti, népszerűsíti, képviseli Budapest pályázati szándékát a hazai és külföldi sajtóban, és az olimpiai tervét itthon és – amikor szükséges – a folyamatban engedélyezett – külföldön egyaránt. A pályázat elkészítésével kapcsolatos kormánybiztos feladatok ellátása és irányítása Dr. Fürjes Balázs kormánybiztos feladatai közé tartozik, aki egyben az Olimpiai Védnökök Testületének is tagja.

Közgazdászként személyes küldetésemnek tekintem, hogy a munkámmal a társadalmi célok hatékony megvalósulását segíthessem elő. Így szeretném majd képviselni azokat a magyar különlegességeket, amelyek a világot is bejárhatják, valamint azt, hogy megmutathassuk, nemzetünk hogyan tud vállalni a feladatot, ami a körülmények változásaira, kihívásokra.

Leginkább a pénz kérdése aggasztja meg a közvéleményt. Ki finanszírozza a játékokat?

Magyarország tekintetében a járható út a vegyes finanszírozásban rejlik, ahol a nemzetállami és a fejlesztésekre felhasználható európai uniós források mellett az üzleti szférának is szerepe lehet, és szükség van rá. A pályázat egyes fázisaiban pályázati díjat kell fizetni.

Ugyanakkor a Nemzetközi Olimpiai Bizottság (NOB) hozzávetőleg 1,5 milliárd amerikai dollárral fogja támogatni a 2024-es olimpiai játékok megrendezését.

Hamburg példáját ismerve nem érdemes pályázni az ötkarikás játékokért, ha az emberek nem értenek vele egyet, és ennek hangot is adnak. Hogyan lehet a társadalmat a szervezés mellé állítani?

Valóban, az Agenda 2020 reformprogram kiemelten kezeli a társadalmi véleményt, ennek érdekében

revitalizására, az okos város koncepcióra, a közlekedés modernizálására, sportlétesítmények felvirágoztatására és rengeteg kreatív megoldásra. Szálláslehetőségek bővítése például egyetemi kollégiumok fejlesztésével is megoldható, de ki kell használni a Duna adta lehetőségeket és luxushajókon is szállást kínálni a vendégeknek. Lényeg, hogy a szervezés egy közös társadalmi cél legyen, amiben a kívánt fejlesztések amúgy is szükségesek, megvalósítandók, legfeljebb ezek az olimpia érdekében előrehozottan jöhetnek létre.

Magyarországon társadalmi párbeszéd zajlik. Kell egy vonzó történet, ami egyaránt szól nekünk és egyben megszólítja a döntéshozókat, hogy ők is azt vallják majd, hogy Budapest hivatott arra, hogy a 2024-es Nyári Olimpiai és Paralimpiai Játékok házigazdája lehessen.

Én hiszek abban, hogy nemzetet egyesítő módon mindenki megtalálhatja a maga célját. Az Egyetem évek óta vezet olyan kurzusokat, amiknek tárgyát képviseli az Olimpiai Játékok gazdaságtana, most alkalom nyílik arra, hogy ezekben a kurzusokban a hallgatók testközelből is átélhessék ezt a nagy projektet.

Hogyan hangzik ez a történet, miért lehet hasznos számunkra az olimpia?

Céltudatosan, hosszú távú stratégiai elgondolás mentén kell fejleszteni, és ez rengeteg hasznot hozhat számunkra. A budapesti olimpia többet jelent, mint megrendezni a világ legnagyobb sporteseményét. Tekintsünk úgy a rendezvényre, mint egy nemzetfejlesztő projektre. Gondolok itt a városrészeken megújítására, városrészek

A fejlesztések közé tartozik a helyszínek kiépítése?

Szükség lesz ideiglenes kapacitásokra is, hisz mi sem árthat jobban az olimpia hírnevének, mint olyan fényképeket látni elhagyott stadionokról, létesítményekről, melyek egykor olimpiai versenyhelyszíneknek adtak otthont. A tervezésnél fontos a fenntarthatóság és a hasznos örökség szempontja.

A koncepció középpontjában a Duna áll, cél a területek megújítása. Turisztikai szempontból fontos Budapest történelmi emlékeit szem elé tárni, így lehet például az ijaszati versenyeket a Hősök terére helyezni vagy a strandröplabda helyszíneként a városligeti tó helyét megjelölni. Az Agenda 2020 nagyobb teret enged a távolságoknak, csodás helyeket mutathatunk meg, mint a Balaton vagy Szeged.

Magyarország közlekedési infrastruktúrájának úgy kell megújulnia, hogy az egyes távolságok legfeljebb 90 perces utazással leküzdhetők legyenek.

Elegendhetetlennek tartom a regionális, kerületi és Budapest agglomerációját érő hatások megfigye-

lését. Szívemhez közelálló küldetés szólni a határon túl élő magyarokhoz is.

A turizmus és a gazdaság mellett a társadalom milyen hatását érzékelheti a versenynek?

A sport az egységbe kovácsolásról, a nemzeti büszkeség és nemzethez tartozás érzésének a növeléséről is szól. A nyitóünnepséget az egész világ figyelő szemek nézi, jó alkalom a magyar tehetségek és különlegességek bemutatására. A verseny során magyar sikereket ünnepelhetünk a helyszínen, hiszen kiemelkedő az érmek száma, amiket kiváló sportolónk nyernek el. Ezek a sportemberek méltó példaképek lehetnek, elért győzelmeik gyerekeknek, felnőtteknek indíthatnak el a mozgás, a sportolás útján, és ők a már felújított sportlétesítményekben, megfelelő környezetben, infrastrukturális feltételek közt edzhetnek.

Másrészt úgy gondolom, hogy az olimpia során bárki megtalálhatja azt a célt, amiért érdemes küzdenie. Márpedig fontos folyamatosan dolgozni érte, hiszen odaálltunk a startvonalhoz.

Milyen buktatókkal vagy kockázattal kell számolni?

Legnagyobb kockázat véleményem szerint az emberekben és azok hitében van. Fontos elhinnünk, hogy együtt sikerülhet. Fontos, hogy mindezt közösséget, nemzetet szolgálóan tegyük meg. Ez egy nehezebb, jobb ügy annál, minthogy önos érdekeket kövessünk. Ezt a hatalmi harcok fölé kell emelni, és meg kell óvni a hétköznapi hangulati elemekkel történő, indulatokat korbácsoló szembeállításról.

Milyen esélyeink vannak, megnyerhetjük a pályázatot?

Ehhez elsősorban a szemléletmódon kell változtatni, és hittel úgy megfogni ezt a versenyt, hogy elnyerhessük azt a „hervadhatatlan koronát”. Miután nekiindultunk, tisztességgel mindent meg kell tenni a győzelemért. Ez nemcsak huszonegy védnöki tag, a Kormány, Budapest Főváros vagy a Magyar Olimpiai Bizottság feladata, hanem a társadalom minden egyes tagja hozzá tudja tenni a maga részét, és reményeim szerint majdan élvezni ennek itt maradó örökségét.

MENYHÉRT DORKA

„Nem csak a saját utánpótlásunkat szeretnénk kinevelni”

A Magyar Nemzeti Bankkal (MNB) kötött megállapodás értelmében egyetemünkön egyebek között felállt az önálló MNB Tanszék, a 2016/2017-es tanévtől indul a jegybanki elemző specializáció, az új Gazdaságföldrajz, Geoökonómia és Fenntartható Fejlődés Intézet pedig már létrejött. A változások kapcsán Palotai Dániellel, a jegybank ügyvezető igazgatójával, vezető közgazdászával, egykori corvinusos hallgatóval és oktatóval beszélgettünk.

Mi ösztönözte az MNB-t arra, hogy bekapcsolódjon a gyakorlati oktatásba?

Az MNB 2013 után egy átfogó társadalmi felelősségvállalási programot indított el, amelynek egyik kulcseleme a jegybank oktatási szerepének bővítése. Úgy látjuk, hogy ennek keretében ma már nem elégséges csupán a pénzügyi kultúra általános fejlesztése, hanem át kell vinnünk a közgazdaságtanba a gazdasági-pénzügyi válság tanulságait is. A krízis alapjaiban rengette meg a mainstream közgazdaságtant, hiszen a korábbi megközelítések többsége csúfos kudarcot vallott: tulajdonképpen hozzájárult ahhoz, hogy kialakulhatott egy válság, amelyet nem észleltünk időben, és sok országban nem is kezelték megfelelően. Úgy véljük, hogy ezeket a tapasztalatokat mind az alap-, mind a mesterképzésbe be kell illeszteni.

Nemzetközi szinten mennyire bevett gyakorlat az önálló jegybanki képzés a felsőoktatásban?

A nemzetközi kép vegyes. Több jegybank, köztük a Bank of England és a svájci jegybank is működtet színvonalas képzőközpontokat, azonban ezek egyetemi hallgatók számára nem érhetőek el, hanem a már jegybanki kötelékben dolgozóknak nyújtanak továbbképzési lehetőséget. A Deutsche Bundesbank viszont saját felsőoktatási intézményt hozott létre, ahol akkreditált közgazdasági képzéseket indít. A német jegybankra olyan szempontból is példaként tekinthetünk, hogy ők egy duális jellegű képzés felé is tettek már lépéseket. Mivel erős fluktuációval kell

számolniuk, a saját képzőközpontjuk egyfajta utánpótlásképzőként is funkcionál számukra. Természetesen mi is örülünk annak, ha a Corvinuson vagy más képzésünkön végzett hallgatók a jegybanknál szeretnének elhelyezkedni, azonban ennél tovább mennénk, és azt szeretnénk, ha a Magyar Nemzeti Banknál jelenleg meglévő tudás és tapasztalat minél több hallgatóhoz eljutna már az egyetemi évek alatt. A képzésünkkel kapcsol-

latban ugyanakkor tévhit az, hogy aki a jegybanki képzésben részt vesz, az hátradőlhet, mert biztosan lesz nálunk állása. Erre természetesen nincsen garancia, mindig a legjobb jelentkezőket szeretnénk felvenni. Továbbá az sem igaz, hogy aki a jegybanki elemző szakirányt választja, annak máshol nem lesz munkája, csak a jegybankban, hiszen a célunk az, hogy a hallgatók ezzel a képzéssel bárhol a világon megállják a helyüket gazdasági-pénzügyi berkeken belül.

Milyen szerepet kap a tantervben a nem hagyományos gazdaságpolitikai felfogás?

Az MNB által indítandó jegybanki elemző specializáció keretei között folyó oktatásnak szerves része kell hogy legyen a gazdaságpolitikai gondolkodás, amelynek fontos eleme a válsághelyzetre adott válasz. Ez lehet hagyományos és lehet nemkonvencionális. Számunkra a legfontosabb nyilvánvalóan Magyarország példája, hiszen ezen keresztül fogjuk bemutatni azt az újszerű megközelítést, amely 2010-től kezdve hatotta át a gazdaságpolitikánkat, és amely gazdaságunkat sikeresen stabilizálni tudta. Lesz például olyan tantárgy, amely Ma-

tolcsy György jegybankelnök könyvét veszi alapul, és az egyes órákat maga a jegybankelnök, valamint más jegybanki vezetők és szakértő kollégák fogják tartani, végigmenve a gazdaságpolitika különböző fejezetein. Az Egyensúly és növekedés megismerése elengedhetetlen ahhoz, hogy egy mesterképzésben végzett hallgató összefüggéseiben értse a válsághoz vezető utat és az arra adott gazdaságpolitikai választ, illetve annak eredményeit.

Hogyan kapcsolódik a Corvinuson induló képzés a Pallas Athéné Közgondolkodási Programhoz?

A Pallas Athéné Közgondolkodási Program elsősorban a már korábban említett pénzügyi tudatosság fejlesztését segíti elő. A Pallas Athéné Alapítványok gondozásában különböző oktatási programok indultak, amelyek koordinációja ugyan az MNB-ből történik, azonban a Corvinus egyetemen fennálló együttműködés közvetlenül a jegybank és az egyetem között valósul meg. A Corvinus hallgatói számára az MNB saját ösztöndíjprogramot indított, amely egyrészt elérhető az önköltséges hallgatók számára, akik tandíjukat tudják finanszírozni az ösztöndíj segítségével. Ezenkívül van még egy kiválósági ösztöndíj is, amelynek keretében a legjobb teljesítményt nyújtó hallgatók juthatnak további forrásokhoz.

Az első ösztöndíjakat decemberben ítélte oda a diákoknak a jegybank. Milyen benyomást keltettek a hallgatók?

Volt szerencsém nyitóbeszédet mondani az ösztöndíjkiosztó-ünnepségen. Nagyon pozitívak a tapasztalataink, sok intelligens, csil-

logó szemű, érdeklődő hallgatót láttam, akiket nagyon örömmel fogunk – fogok – tanítani a következő években.

Erre már korábban is adódott lehetősége...

Nagyon jó érzés visszagondolni azokra az évekre, amikor a Közgázon magam is oktattam, először demonstratorként, majd óraadóként. Életem egyik legszebb időszak volt az a hét esztendő. Nagy sikerélmény volt számomra, amikor egy-egy bonyolultabb összefüggést sikerült úgy elmagyaráznom, hogy azt a hallgató megértette, és a továbbiakban képes volt a különböző problémákat a való élettel kapcsolni.

A képzés során összesen mintegy 50-60 új oktató jön egyetemünkre. Jellemzően jegybanki vagy akadémiai közegből érkeznek majd?

Arra törekszünk, hogy minden előadásra, minden kurzusra az adott terület legjobb jegybanki szakembereit tudjuk elvinni a Corvinusra. A legtöbb tárgy esetében nem egy előadó viszi végig a teljes kurzust, hanem az adott órán tárgyalt téma szakértőjét fogjuk felkérni, hogy tartsa meg az előadást – ez mind a jegybanki kollégákra, mind a meghívott, külső előadókra vonatkozik. A programot úgy építettük fel, hogy azt az MNB-s kollégákra támaszkodva biztosan el tudjuk indítani. Az oktatók többsége jegybanki kötődésű lesz, ami nem zárja ki, hogy akadémiai kötődésű is legyen, hiszen nálunk is szép számmal dolgoznak doktori fokozattal rendelkező munkatársak, akik kutatói pályán tevékenykedtek vagy teszik ezt akár jelenleg is. Emellett két olyan tárgyat is szeretnénk elindítani, amelynek keretében neves, világhírű előadókat fogunk meghívni az órákra.

Az együttműködési megállapodást júliusban kötötték meg a felek. Mennyire tervez előre az MNB?

Hosszú távú, stabil alapokon nyugvó programban gondolkodunk. Egy most induló képzés esetében időnek kell eltelnie ahhoz, hogy a hírve elterjedjen. A következő időszakokban már további képzéseket is lehet erre alapozni. A mostani tehát egy fontos építőköve, amelyre a jövőben további elemeket fogunk helyezni.

BOGATIN BENCE

Havi belpolitika

Hosszú-történet

Hosszú Katinka még csak huszonhat éves, de máris négyszeres világbajnok és kilencszeres Európa-bajnok úszónő, aki első felnőtt érmét mindössze tizennégy évesen szerezte a 2004-es bécsi rövid pályás Európa-bajnokságon. Bár a neve a különböző világversenyekek kapcsán nem maradhat említés nélkül, az utóbbi hónapban mégsem eredményei miatt szerepelt a hírekben.

Katinka január 6-án tartott sajtótájékoztatóján élesen bírálta a Magyar Úszó Szövetséget, illetve annak elnökét, Gyárfás Tamást. Kéréseit már decemberben megfogalmazta, ezt követően kapta meg az elhíresült szerződést, mely szerint az úszósövetség 12 millió forintot ajánlott neki. A szerződésben csupán egy kikötés szerepelt: Hosszúnak részt kell vennie a 2017-es vizes világbajnokság népszerűsítésében. Szerinte meg akarták vásárolni, amit azonban ő nem fogadott el. Nemcsak magának szeretne jobbat, hanem az egész magyar úszó-sportnak. Hiszi, hogy Magyaror-

szág harmincéves lemaradásban van a világgal szemben, egy-egy versenyző munkáját sokkal kevesebben segítik itthon, mint például Amerikában. Decemberi sajtótájékoztatóján egy masszört kért a mozgáselemző szoftver mellett, aki elkísérné őt a kisebb versenyekre, így az olimpiáig össze tudnának szokni.

A decemberi sajtótájékoztatót követően nem történtek változások, csak a már említett szerződést juttatták el Katinkához. Az úszónő szerint a szövetség elnöke nem kereste őt a tájékoztatót követő hatodik napig, amikor is egy sms-t küldött neki, amit rajta kívül egy bulvárlap újságírója is megkapott. Azt mondta, december 28-ától a Komjádi uszodában edzett, bárki megkereshette volna, ám ezt senki nem tette. Kiss László is csupán a vele megjelent interjút megelőző órában hívta fel az úszót.

A sajtótájékoztató után a tárgyalni érkező szövetségi kapitányt Katinka egyszerűen faképnél hagyta, azaz, hogy ennek nem most van itt az ideje. Kiss László a megaláztatás után úgy döntött, lemond posztjáról. Egerszegi Krisztina egykori edzőjének lemondását Gyárfás Tamás nem fogadta el, a miniszterelnök és több edző is maradásra bízta, így január 10-én végül úgy döntött, továbbra is betölti posztját.

„Szerintem ezzel csak el akart hallgattatni a szövetség. A pénzt elvileg a felkészülesemre adnák, de a szerződésben egyetlen kikötés van, vegyek részt a 2017-es világbajnokság promóciójában” – mondta Hosszú a sajtótájékoztató első perceiben. Később hozzátette: „Még mindig úgy érzem, hogy az eredményeim már kiérdemelttem ezt a támogatást, és nem kéne ezt további követelésekhez kapcsolni. Ezért nem írom alá ezt a szerződést.” E szavakat követően zajlott le az elhíresült mozdulat: Katinka összehívta az iratot. Hosszú nem kéri a pénzt, nem a saját bankszámlájának növelése a célja, hanem az, hogy javítsák a felkészülés körülményeit a magyar úszósportban. Azt kéri a szövetségtől, ne elégedjenek meg a jelenlegi helyzettel, próbáljanak folyamatosan fejlődni. Szerinte a versenyzést segítő elméleti és technikai háttér biztosítása a szövetség feladata lenne, neki a felkészülés mellett erre nincs ideje. Sporttudományos szekció felállítását javasolta, melynek kutatásai által a következő generációk eredményei is javíthatóak lennének.

Bár Katinkának sokan azt javasolták, fogadja csak el a pénzt, amit a szövetség ajánlott neki, ne törődjön másokkal, ő nem fogadta

meg a tanácsukat. „Azt mondták, legyek önző, csak azzal foglalkozzak, hogy nekem mi a legjobb. Én viszont bátran kiállok amellett, amiben hiszek. Ha ehhez az szükséges, hogy felvállalom a véleményemet, és elviselem a támadásokat, én megteszem” – fogalmazott az úszó.

Sportpszichológusok szerint Hosszú Katinka riói szereplésének nem fog jót tenni, hogy az olimpia előtt fél évvel ilyen játszmákba bonyolódik. Szerintük ezt megelőzően már nem kellene mással foglalkoznia, csupán az arra való fizikai és lelki felkészüléssel.

Katinka a továbbiakban is az eddig megszokott különleges bánásmódban részesül az úszósövetségtől. Az Év sportolója gálát egy Austinban megrendezett verseny miatt kihagyta, díját így édesanyja vette át. A versenyre nem kért engedélyt a szövetségtől, ám azt utólag, amerikai tartózkodása alatt mégis megkapta.

A legújabb fejlemények szerint a MOB az úszósövetség megkerülésével próbálja megoldani a problémát. Éppen az olimpia közeledte miatt döntöttek úgy, biztosítanak mindent Katinka felkészüléséhez. Azt egyelőre nem tudni, mit szól ehhez Gyárfás Tamás, ahogy azt sem, hogy rendeződik-e valaha az úszónő és a szövetség közötti nézeteltérés.

KELEMEN FANNI

Az iráni-szaúdi konfliktusról

Sajnos manapság egyre több embernek juthat eszébe a háború szó a Közel-Kelet hallatán, hiszen nap mint nap egyre több híradás érkezik innen véres összecsapásokról, merényletekről, szörnyű kegyetlenkedésekről. A térségben egy olyan ország sincs, amelynek ne lenne köze így vagy úgy ezekhez a konfliktusokhoz, mégis ki lehet emelni két államot, Iránt és Szaúd-Arábiát, amelyek különösen nagy jelentőséggel bírnak a közel-keleti szituációban. E két – egymással szembenálló – ország szerepének megismerése létfontosságú, ha meg akarjuk érteni, mi is zajlik a térségben.

Irán és Szaúd-Arábia egyaránt regionális középhatalomnak számítanak, melyek rendre különböző érdekeket próbálnak meg érvényesíteni a Közel-Keleten fellángoló konfliktusok során. Ennek pedig egyik legfőbb oka nem más, mint a vallás. Az iszlámban ugyanis csaknem 1400 éves múltra tekint vissza a síita-szunnita ellentét, mely Mohamed halála után nem sokkal, egy utódlási kérdés kapcsán bontakozott ki. (A síiták és a szunniták más-más személyt tekintették a próféta utódjának.) Ez a valósi viszály a szunnita Szaúd-Arábia és a síita Irán kapcsolatát a mai napig erősen befolyásolja.

A síiriai szunnita felkelők például jelentős támogatást kaptak a szaúdi királyi családtól a síita Aszad-rezsim megbuktatásához. Könnyen lehet, hogy sikerrel is jártak volna, ha Irán nem siet szövetségese, a síiri kormány megsegítésére. A sivatagi

királyság és a perzsa állam a jemeni háborúban is más-más érdekeket képviselnek. Jemenben tavaly januárban a síita húszik fellázdak a hatalmon lévő USA-barát, szunnita elnök ellen. Az Irán által támogatott felkelők hamar elűzték az elnököt az országból, aki Rijádon át Egyiptomba menekült. A harcok azonban nem fejeződtek be, sőt a mai napig tartanak, mivel Szaúd-Arábia és más szunnita államok bombázni kezdték a jemeni húszikat.

Irán és Szaúd-Arábia valójában, ahol csak tudják, egymást próbálják gyengíteni, és a 2011-es arab tavasz okozta felkelések, forradalmak nyomán kialakuló polgárháborúk, bizonytalan politikai szituációk egyre több lehetőséget nyújtanak nekik ehhez. A két ország ellenséges viszonya egyre jobban kiéleződik: az idei év elején Szaúd-Arábia már a diplomáciai kapcsolatait és ke-

reskedelmét is felfüggesztette Iránnal. Mindez történt azután, hogy az Öböl-menti államban január 2-án 47 embert, köztük egy befolyásos síita papot terrorizmussal vádoltak és kivégeztek, aminek hatására Teheránban tüntetők megtámadták a szaúdi nagykövetséget.

A mostani helyzet tehát nem ad okot derűlátásra a két ország kapcsolatát illetően. A markáns vallási, ideológiai ellentétnél is fontosabb ugyanis, hogy a régió legmeghatározóbb politikai szereplőiként mindkét ország saját befolyását szeretné erősíteni. Hogy mit hoz a jövő, az erősen kérdéses, bár szakértők kizárják a közvetlen háború lehetőségét a közeljövőben. Az mindenesetre biztos, hogy az alattvalók anyagi jólététől erősen függő, stabil szaúdi belpolitikai helyzet könnyen törékennyé válhat most, hogy az atomalku miatt az iráni embargo feloldásra került, lenyomva ezzel az Öböl-menti ország fő bevételi forrásának, az olajnak az árát.

MAZÁN BARNA

Pénz&olaj, avagy minden a FED-ről

Nem is volt olyan régen, hely-lyel-közzel negyed éve, hogy ugyanezzel a témával kapcsolatban írtunk: azt jósoltuk, hogy a FED (Federal Reserve), az amerikai jegybank karácsonyra emelni fogja az alapkamatját. Ez végül be is következett, kilenc év után először. Mielőtt megnézzük, hogyan is reagált a piac erre a (várható) sokkra, tekintsük át, hogy ez a lépés mit is foglal magába.

Az amerikai jegybank mindig is egy fontos tényező volt, több okból: a fejlődő országok egy része hozzájuk igazítja a saját jegybanki alapkamatát rögzített árfolyam mellett; rengeteg termék és piac dollár alapú elszámolást követ; a makrogazdasági változások implicita a többi valutára, az átválthatóságra és az árfolyamra is hatással vannak; jó pár külföldi befektető dollárban tartja a tőkéjét.

Épp ezért van az, hogy egy ilyen szintű döntés az egész világpiacra hatással van.

Viszont maga a döntés nem attól minősül mérföldkőnek, hogy az eddig 0,25 százalékon lévő alapkamatot 0,5 százalékra növelte, hanem azért, mert ez egy folyamat kezdeti stádiuma. A kilenc év utáni első emelés önmagában azt hozza magával, hogy ezt fokozatosan és hosszú távon fogják növelni. Előre-

jelzések 2016 végére (a negyedéves kamatdöntő üléseknek köszönhetően) 1,5 százalékra jósolják.

Ennek a kamatdöntő ülésnek a vég-ső eredménye nem azért volt meghatározó, mert a hiteldíj negyed százalékot növelt, hanem azért, mert elindított egy folyamatot.

Ez leginkább a már így is olcsó olajárát nyomta még lejjebb. A jelenség főként annak köszönhető, hogy a kamatemelés erős dollárt eredményezett (ami csökkenti az árfolyamát), ezáltal az olaj tarifáját is viszszafojva, hiszen az olajkereskedelem a világpiacra az amerikai valutát veszi alapul az elszámoláshoz. Az eddig is 40 dollár alatt futó hordónkénti olajár lassan a 30-as alatti szintet üti. Jelen esetben a nyersolaj ára 30,34 dollár, viszont a napokban volt 30 alatt is. Ez a 110 dolláros egy évvel ezelőtti szintről való drasztikus visszaesést jelent. Ennek ellenére fontos megjegyezni, hogy mindez egy másik jelenségnek köszönhető: Szaúd-Arábia még mindig kitart a maximális kapacitáson üzemelő olajtermelő stratégia mellett. Rövid távon ez senki-

nek sem éri meg, sem a közel-keleti államnak, sem a többi termelőnek (kivéve persze a vásárlót, aki ebből csak az olcsó benzint érkeke-li). Hosszú távon Szaúd-Arábia ki tudja szorítani a versenytársait a piacról a dömping áron való kereskedéssel. Ez leginkább az Egyesült Államokban operáló, palagázt helyettesítő terméket termelő vállalatokat szorítja ki.

Amivel eljutunk az alapkamat-emelés második negatívumához: ezáltal a kereskedelmi bankok magasabb hiteldíjjal jutnak dollárhoz, így magasabb kamattal tudnak ők is kölcsönt nyújtani. Ez még jobban ellehetetleníti a hasonló vállalkozások életben maradását.

Valójában ezek a lépések nem a legjobbak a jelenlegi olajpiacot figyelembe véve, viszont az FED-alapkamat emelése nem az olajpiacok igényeit, sokkal inkább az Amerikai Egyesült Államok teljes gazdaságának a jólétét hivatott mérlegelni. Márpedig kilenc év alatt ezt sikerült is neki.

KOVÁCS-DOBÁK GÉZA

Aktuális

Tovább terjed a terror

A párizsi mézáráláshoz hasonló mértékű vérengzésre szerencsére nem került sor, de az Iszlám Állam (IS) és az annak nevében gyilkoló terroristák decemberben és januárban is meglehetősen aktívok voltak.

December 2-án az év legsúlyosabb lövöldözése rázta meg az Egyesült Államokat. A kaliforniai San Bernardinoban tizennégy halottja és huszonegy sebesültje volt a mézárálásnak, amelyet egy pakisztáni származású pár hajtott végre. Rizwan Faruk és felesége, Tasfín Malik a férfi munkahelye, a megyei egészségügyi intézmény karácsonyi ünnepségén csaptak le. Az FBI a kezdetektől terrorista incidensként kezelte a támadást, bár a későbbi vizsgálatok nem bizonyították be teljes mértékben, hogy az elkövetők kapcsolatban álltak volna az Iszlám Állammal vagy bármelyik terror-

szervezettel. Az bizonyos, hogy az elmúlt években egyre inkább radikalizálódott a házaspár, és az FBI vizsgálati dokumentuma szerint a feleség a támadás közben a Facebookon fogadott üszöget az IS vezetőjének, Abu Bakr al-Bagdadinak. A terrorszervezet közleményében „támogatóinak” nevezte a párt, nem pedig „katonáinak” – ez arra utal, hogy nem voltak közvetlen kapcsolatban.

Az Iszlám Állam tagjainak ámokfutása 2016-ban is folytatódott. Január 8-án a külföldi turisták körében közkedvelt egyiptomi Hurghada egyik szállodáját támadta meg két terrorista. A később felfegyverkezett, a terrorszervezet zászlaját lengető elkövetők túszoikat akartak ejteni. A feltehetően az IS Sínai-félszigeten működő szárnya által szervezett akciónak nem volt halálos áldozata, két osztrák és egy svéd vendég sebesült meg a támadásban.

Az eddigi terrorakciókhoz képest szokatlan módon szintén turisták voltak a célkeresztben négy nap-

pal később Isztambulban. Az elkövető szír Nabil Fadli mindössze egy héttel azelőtt, menekülteként érkezett török területre. Január 12-én délelőtt a külföldi nyaralók között népszerű Sultanahmet téren, a Kék mecset közelében odasétált egy csoportnyi német turistához, és felrobbantotta magát. A terrorista tizenegy embert rántott magával a halálba, további tizennégyet pedig megsebesített. Hogy a nemzetiségválasztás szándékos volt-e, nem egyértelmű, de egy szakértő a New York Timesnak nyilatkozva azt emelte ki: a németek célbavételével az IS minden bizonnyal fokozni szeretné a menekült- és iszlámellenes hangulatot Európa-szerte. A német belügyminiszter cáfolta ezeket a feltételezéseket. A török hatóságok hatvanöt embert tartóztattak le a merénylet után, és a rendőrség szerint a fővárosban, Ankarában is egy nagyobb támadás készül. Két nappal Isztambul után a legnépesebb muszlim ország, India fővárosában csaptak le az

Iszlám Állam fegyveresei. Jakarta központi részében, az elnöki rezidenciától és több nagykövetségtől nem messze támadtak meg egy rendőrbődét, majd ketten felrobbantották magukat egy Starbucks kávézó közelében. Egy másik támadó túszul ejtett két külföldi állampolgárt egy parkolóházban, az itteni túsdráma pedig órákon keresztül tartott. Négy terrorista mellett három indonéz és egy algériai-kanadai állampolgárságú halottja volt a fegyveres-robbantásos merényletnek, további huszonnégyen pedig megsérültek. Miközben az Iszlám Állam már Délkelet-Ázsiát is rettegetésben tartja, „hazai pályán” egyre nagyobb veszteséget szenvednek. Az USA vezette koalíció és a síita haderő együttes erőfeszítéseinek köszönhetően Tikrit és Ramadi is újra iraki kézen van. Egy amerikai tábornok szerint Irakban és Szíriában területeik 30%-át veszítette már el az IS. Az iraki miniszterelnök, Haider al-Abadi pedig merész nyilatkozatot, mintegy „újévi fogadalmat” tett: szerinte 2016 lehet a terroristacsoport elleni győzelem éve.

MÁLITS TAMÁS

Történelmi Csaj győzelme

Miután összeszámolták a szavazatokat, január 16-án kiderült, hogy a tajvani nép új elnököt köszönthet az állam élén, az 59 éves Csaj Ing-ven személyében. Az ország első női elnöke – aki a Demokratikus Haladás Párt (DPP) színeiben indult – ráadásul elsöprő fölényrel utasította maga mögé fő riválisát, a sziget történelmi és sokáig csak egyetlen pártja, a Koumintang elnökjelöltjét, Erik Csu-t. A 23 milliós Tajvanon 18 millió la-

kos rendelkezik választójoggal, akik közül csaknem 6 millióan tették le voksukat valamelyik pártra. Csaj nagyarányú győzelmét mi sem bizonyítja jobban, minthogy összesen hárommillió kétszáz ezer tajvani gondolta úgy, hogy ő a legalkalmasabb a sziget kormányzására.

A Koumintang 1949-es Tajvanra menekülése óta először vesztette el a parlamenti többségét. Talán maga a Demokratikus Haladás Párt sem hitt abban, hogy ekkora győzelmet arathat,

ráadásul egy női jelölttel, pedig voltak erre utaló jelek. Több politikai és gazdasági elemző is megjegyezte, hogy a sziget gazdasága a Koumintang-kormány alatt folyamatosan romlott, ráadásul a kabinet vezetői szerepe is meggyengült. Az is rontotta az újraválasztásuk esélyét, hogy az utóbbi időben egyre jobban kezdtek közeledni Pekinghez, amit a tajvani lakosok soha nem néztek jó szemmel, ez pedig mind a DPP malmára hajtotta a vizet. Csaj Ing-ven győzelmét talán annak is köszönheti, hogy megpróbált más-hogy szólni a tajvaniakhoz, egyfajta nyugatiasabb politikával. Az elnök az USA-ban és az Egyesült Királyságban is jogi diplomát szerzett, sokat

élt külföldön, így volt ideje tanulmányozni azt a fajta politikai klímát. Dinamikus és fiatalos programja mellett pedig lépten-nyomon a tajvani nemzet identitás fontosságát hirdette, és a szuverenitás mellett kampányolt, így nem csoda, hogy hihetetlen népszerűsége tette szert.

Kiemelt fontosságú azonban Kína álláspontja is, hiszen a Koumintang leváltása akár egy új helyzet elé is állíthatta volna az országot, de szinte biztosra vehető, hogy Tajvan nem tesz majd drasztikus lépéseket a függetlenedés érdekében. Peking pedig eddig közzétett álláspontja szerint kívár, nem tesz elhamarkodott intézkedéseket, inkább csak figyelemmel követi az elnök első hivatalban töltött hónapjait.

KASZÁS ALBERT

Lőttek a fegyverszabadságnak

Barack Obama amerikai elnök végrehajtói hatalmával élve szigorított a fegyvertartás legegyszerűsített szabályain. A kérdés az idei elnökválasztás kampánya során is fontos szerepet játszhat majd.

Az Amerikai Egyesült Államok alkotmányának második kiegészítése tartalmazza a fegyvertartás általános jogát. 1791-es érvénybe lépése óta meglehetősen sok minden változott a világban, a lőfegyverviselés azonban továbbra is alapvető jognak számít a tengerentúlon. Az utóbbi években szinte napi rendszerességgel történtek lövöldözések,

gyakran több tíz emberáldozatot is követelve, évente pedig 30 ezer amerikai esik áldozatul ezeknek. Az egyik legfrissebb és legsúlyosabb a december eleji kaliforniai mészárlás; az Iszlám Államhoz köthető elkövetők tizennégy embert öltek és huszonnégyet sebesítettek meg San Bernardinóban.

Úgy tűnik, ez a legutóbbi lövöldözés volt az utolsó csepp a pohárban Barack Obama számára. A regnálása utolsó esztendejébe lépő demokrata elnök ugyanis 2016 kezdetén újra elővette a régóta az asztalon lévő témát – a fegyvertartás szigorítását. Ezúttal pedig esélyt sem hagyott annak, hogy legyőzzék. Belátva, hogy a republikánusok uralta Kongresszuson lehetetlenség lenne keresz-

tülvinnie egy ilyen szabályozást (2012-ben már megpróbálta), az elnökként őt megillető végrehajtói hatalomhoz nyúlt. Az Ovalis Irodában tartott sajtótájékoztatóján könnyeivel küszködve jelentette be a változtatásokat. Ezek értelmében mostantól nincs kivétel, minden egyes fegyverárúnak és -vásárlónak komolyabb háttérellenőrzésen kell majd átesnie. Komolyabb együttműködésre lesznek kényszerítve az államok és az FBI, hogy a mentális betegek ne juthassanak lőfegyverhez, illetve az ilyen betegségek kezelésére is több pénzt kíván fordítani Obama.

Látszólag nem történik eget rengető változás, hiszen a fegyvertartás továbbra is legális marad, csupán ne-

hezebb lesz fegyvert beszerezni. Ennek ellenére Obama komoly ellenállásba ütközött, legfőképpen a republikánus elnökválasztásért küzdő politikusok között. Jeb Bush például az FBI-t hibáztatta az egyik tavaly júniusi lövöldözésért, mivel az átokfutó háttérellenőrzés után is fegyverhez jutott. Donald Trump pedig arról beszélt, hogy ha Kaliforniában vagy Párizsban a megtámadott embereknek is lett volna fegyverük, kevesebb áldozattal jártak volna a támadások. Többen ígéretet is tettek arra, hogy hatalomra jutásuk esetén az egyik első intézkedésük lenne a változtatások visszavonása. Minden jel arra utal tehát, hogy a játszma még messze nem futott le, a fegyvertartás kérdése pedig az elnökválasztás egyre fokozódó kampányában is kulcsszerepet játszhat majd.

MÁLITS TAMÁS

„Made in China”

A kínai gazdaság az utóbbi években rohamos fejlődést mutatott fel – legalábbis ami a nyilvános adatokat illeti –, azonban az elmúlt másfél évtized eseményei tükrében ez a folyamat lassulni látszik.

Kínában a tőzsde jelentős hullámozáson esett át, az emelkedő tendencia 2014 nyarától 2015 júliusáig tartott. Ebben az időszakban számottevő befektetések történtek kiserővezényesek oldaláról, ami nem is lett volna probléma, ha mindezt nem hitelből finanszírozzák. A zuhanást követően pillanatok alatt százmilliárdok tűntek el, így a tör-

lesztésekhez még több értékpapírt kellett eladni, ami még tovább mélyítette a bizonytalanságot. A kormány beavatkozása ennek ellenére erősödött, csökkentették a hitelek és betétek kamatait, további investálásra ösztönözve a befektetőket. A mélyrepülés oka ekkor a nemzeti valuta, a jüan leértékelése volt, amelyet a piac a gazdaság lassulásaként definiált, pedig valószínűleg az élénkítésre irányult. Ezen kívül az állami cégeket kötelezték saját részvényeik megvásárlására, amelyre munkavállalóikat is biztatták, illetve fél évre megtiltották a nagyobb cégekben érdekelteknek azt, hogy papírjaikat eladják.

Az előző évekhez képest a világ tőzsdéi lényeges eséssel köszön-

tötték az új évet, utoljára a 2008-as válság idején volt erre példa. Január elején az eladási hullámok miatt a kelet-ázsiai ország tőzsdéin is bevezették az úgynevezett „circuit breaker” mechanizmust, amely a túlzott árfolyammozgások elleni védelmet szolgálja úgy, hogy egy adott részvény árfolyamának meghatározott szintű csökkenése után a nap hátralévő részében automatikusan lezárja a kereskedést. Működése azonban károsnak bizonyult, mert az újranyitás előtt nem fektettek kellő energiát a pánik megszüntetésére, az értékpapírpiacon hatóság vezetője nemrég be is nyújtotta lemondását. A vezetés szándékában áll nemzeti valutájuk függetlenítése az amerikai dollártól, ennek érdekében bevezették egy új árfolyamindexet, amely tizenhárom másik valutához képest értékeli a jüant. A gyengi-

tés miatt megélnék az offshore piacon a short ügyletek, válaszul a likviditás szűkítésével erősítették az árfolyamot. Nem csak a megfontolt, fokozatos monetáris politika hiánya ad okot az aggodalomra, a fél éve tartó folyamatnak globális következményei lehetnek. A termelés miatt magas a kereslet a nyersanyag iránt Kínában, ezért a feltörekvő, nyersanyagtermelő országok számára szomorú végkifejletet eredményezhet a csökkenő tendencia, a világpiaci árak szintén erre a sorsa jutnának, ami pedig terhelné a hitelpiacot. A Nobel-éremes közgazdász, Joseph Stiglitz szerint a kereslet javítására kellene összpontosítani Kína vezetésének, ellenkező esetben a gazdaság lassulása folytatódni fog, amelyet az ott működő nagyobb cégek is megéreznek.

KLUBERT DÓRA

Megújuló Budapest

Összefonódó villamosok

Január elején az utasok is használatba vehették öt év tervezés és másfél év kivitelezés után a budai fonódó villamoshálózatot. A budai kötőpályás hálózat évtizedes széttagoltságának megszüntetésére irányuló projekt egyike a legfontosabb fővárosi közlekedésfejlesztési terveknek.

A pestinél kisebb, de így is jelentős budai villamoshálózat versenyképességét és használhatóságát nagyban gyengítette, hogy a Dunával párhuzamos, észak-déli irányú kapcsolatrendszere hiányzott, Óbudáról Kelenföldre tömegközlekedéssel csak több átszállás árán lehetett eljutni.

Ezt a hiányosságot azonban viszonylag kis anyagi befektetéssel ki lehetett küszöbölni, hiszen pár száz méternyi új villamospálya megoldhatta volna a problémákat. Ezt ismerte fel igen jól a Városi és Elővárosi Közlekedésért Egyesület (VEKE), majd az onnan kikerülő

Vitézy Dávid, aki mint a Budapesti Közlekedési Központ vezetője végül útjára indította a projektet. Mit is takar pontosan a „fonódás”? Egyrészt utal az északi és déli hálózatok összekapcsolására, másrészt az egyik új pályaszakaszon, a Mar-

Fotó: Horváth Máté

git hid alatt a két vágány helyszűke miatt egymásba fonódik. Ebből ki is derült, hogy a beruházás egyik legfontosabb eleme a Bem rakparti új villamospálya kiépítése volt, mellyel össze lehetett kapcsolni az észak-budai 17-es és a dél-budai 19-es és 41-es járatok vonalait. A másik vágányépítéssel járó projektem a 17-es villamos összekapcsolása a Margit körüti 4-6-os villamosok vonalával, ez egyébként az ottani járatsűrűség miatt a jövőben az egyik legproblémásabb szakasz lehet.

Ehhez a beruházáshoz kapcsolódik és annak egyik fontos eleme a Széll Kálmán tér átépítése, hiszen a 17-es villamosok már a téren keresztül járnak a dél-budai Savoya Parkig. Ezzel, valamint a 41-es járat Bécsi út, Vörösvári út végállomásig való közlekedésével létrejött két új, minden korábbinál hosszabb viszonylat Buda északi és déli része között. A budai fonódó projekt keretében

nemcsak a villamosvonalak összekötése történt meg, de a meglévő Frankel Leó utcai és Bécsi úti vonal komplex felújítása is a Margit hídtól egészen a Timár utcáig. A rekonstrukció eredményeként ezen a szakaszon a pálya teljesen átépült, a Bécsi út és a Frankel Leó út is új út-és járdaburkolatot kapott, továbbá felújították az itt húzódó közműveket is. A rekonstrukció érintette a környező tereket és zöldfelületeket is. A közúti csomópontok átalakításával az eddig kettéosztott Zsigmond

térből egy új, könnyebben átjárható, nagyméretű park jött létre. Fontos eredmény, hogy közel tíz évvel a Combinók nem minden vitát nélkülöző beszerzése után ismét új villamosok érkeztek a fővárosba, a spanyol CAF két különböző hosszúságú – 34 méteres és 56 méteres – Urbos3 típusú szerelvényéből az előbbieket közlekednek a fonódó hálózatain. Jelenleg, a budafoki kocsiszín átépítéséig mindössze hét látható belőlük a 17-es vonalán, ez a szám azonban nőni fog. Egyelőre, a Clark Ádám téri villamos alagút szélesítésének befejezéséig – várhatóan május közepéig – a másik két vonalon még amúgy sem tudnának közlekedni.

A fentiek alapján kijelenthető, hogy a közel 16 milliárd forintból megvalósult közlekedésfejlesztési beruházás a Széll Kálmán tér rehabilitációjával összehangolva a négyes metrótól után a legjelentősebb a rendszerváltás óta. Ennek köszönhetően Észak-, Közép- és Dél-Buda között több új, átszállásmentes kapcsolat jött létre. Az új viszonylatok komfortját növelik az új, alacsonypadlós járművek, valamint a társadalmi egyeztetéssel kialakított új menetrend és új buszvonalak is.

HORVÁTH MÁTÉ

Határon túl

Pakisztán egy magyar lány szemével

Tartok tőle, hogy ez a cikk valami kevés használható információval szolgál azoknak, akik a külföldi egyetemek kínálatát böngésszik. Kinek jutna eszébe ugyanis, hogy tanulmányainak helyszínéül Pakisztánt válassza? Nos, Dórinak eszébe jutott, és meg is valósította.

Pakisztán érdekes, izgalmas, veszélyes. A Külügyminisztérium egyes területeket a „nem javasolt” vagy a „fokozott biztonsági kockázatot rejtő országok és térségek” kategóriájába sorolja. Dóri a múlt évben három hónapot töltött ott vendégkutatóként, idén pedig egy fél évre megy vissza, hogy folytassa munkáját. Háborúk, földrengések, merényletek – az élet nem könnyű Pakisztánban. Meglepetésemre azonban nem is olyan borzalmas: riportalanom és az interneten talált csekély számú személyes beszámoló a sajtó in-

formációim alapján kialakult képet jócskán árnyalják. Dóri 2014-ben kezdte tanulmányait a University of London, School of Oriental and African Studies berkein belül. A második év a teregyakorlaté, így lett az iszlámábádi Quaid-i-Azam Egyetem vendégkutatója. Mesélt arról, hogy a pakisztáni felsőoktatás színvonala egyetemenként és tanszékenként változó, és „a tandíjak európai szemmel nézve nem magasak – átlagosan 20-40 ezer rúpia, 55-110 ezer forint egy tanév”. Ezt csak a tehetősebbek tudják megfizetni, de a szegényebbeknek is van lehetőségük tanulni. „A hallgatók rettentően tisztelik az egyetemi tanárokat, némelyik professzornak komoly személyi kultusza van. Mindenki elköpesztő alázattal beszél a tanárokhöz, felállnak és kihúzzák magukat, amikor az előadó belép a terembe.” A Quaid-i-Azam Egyetem kampusza erőteljesen eltér a magyartól: óriási területen fekszik, ahol sok kis étkezde, teázó van. Kutyák, csirkék, macs-

kák, lovak, szamarak és tehenek tarkítják a képet. „Na igen, a tehenek. Rengetegen vannak, ők már az egyetem profiljához tartoznak.” Dóri felkészült az európaikkal szembeni ellenérzésekre, „elégé kilógtam és mindenhol megbámultak”, mégsem tapasztalt ellenséges megnyilvánulásokat, sőt. „Látványosan kedvesek voltak és próbáltak a kedvemben járni.” A pakisztáni vendégszeretők, de kevés alkalommal gyakorolhatják ezt: 9/11 óta kevesen utaznak az országba. „Láttam pár kínai diákot a Quaid-i-Azam Egyetemen, és bóklásztott néhány külföldinek tűnő vendégkutató és professzor Karacsiban és Iszlámábádban.” A legtöbb idegen országból érkezett munkavállaló – amerikaiak és németek – a nonprofit szektorban dolgoznak és a pakisztáni titkosszolgálat komolyan ellenőrzi őket. A nők nem hordanak burkát, legfeljebb csak egy könnyű kendőt viselnek. Megrendezett házasságok, a szüzesség megtartása azonban vi-

déken még gyakori jelenség. Alkoholt mindenhol árulnak, ám iszlám állam lévén ez a felszín alatt zajlik. A lakbér Iszlámábádban néhol a pesti árakat is túlszárnyalja, azonban a helyi zöldségek és gyümölcsök, illetve a hagyományos ételek alacsonyabbak. Dórit rengeteg információval látták el biztonsága érdekében, hogy hova ne menjen, mit ne tegyen. „Ha az ember betartja az alapvető szabályokat, akkor Iszlámábádban nem igazán lehet gond. Karacsi kiszámíthatatlanabb, nem mentem sehova helyi kíséret nélkül.” „Pakisztánt terror szempontjából nem kell bemutatni, de az ember lánya úgy megy oda, hogy ezt tudja, és minden tőle telhetőt megtesz, hogy elkerülje, amit lehet.” Az iszlámábádi rendőrség és a magyar követség minden zavargásról és terrorveszélyről küld értesítést, ám van olyan, amiről ők sem értesülnek. Ennek ellenére utazott is az országban: „eljutottam Lahórbá, Taxilába és Khyber Pakhtunkhwa tartományba is”, és alig várja, hogy visszamenjen. Felkészülésképpen jelenleg urduul tanul.

MURGER SZILVIA

A Forbes magyar csillagai

Az On The Spot dokumentumfilm-sorozat párosának egyik tagja, S. Takács András és a Tresorit biztonságos tárhelyszolgáltatással foglalkozó startup első embere, Lám István helyet kapott a Forbes magazin „30 sikeres 30 alatt” európai listáján.

A harminc év alatti tehetségeket bemutató lista hagyománya öt évre nyúlik vissza az amerikai Forbes magazinnál „30 under 30” néven. Különböző kategóriákban harminc kiemelkedő teljesítményű fiatal és munkáját prezentálják. Újdonságként idén egy európai sikerlistát is összeállítottak, mely bemutatja azt a 300 embert Európában, akikre mindenképpen érdemes figyelni. A január 19-én megjelent listában tíz különböző kategóriában soroltak fel 30-30 arra érdemes személyt – politika, művészet, média, kereskedelem,

pénzügy, ipar, szociális vállalkozó, technológia, szórakoztatás, valamint tudomány és egészségügy. A magazin főszerkesztője, Randall Lane elmondása szerint hihetetlen nehéz feladat volt összeválogatni Európa legfényesebb csillagait 2016-ban. Minden kategóriában külön, a szakmájukban elismert személyekből álló zsűri bíralt. Mind a tíz kategória harminc díjazottját nehéz bemutatni, de a 300 között szerepel többek között a tudományos-fantasztikus filmből megismert John Boyega és a valódi tudománnyal foglalkozó Cesar Velasco Muñoz spanyol születésű orvos, aki a betegségek elterjedésének vizsgálatával foglalkozik. Sam Smith, Adele és Ed Sheeran énekesek mellett helyet kapott Sebastian Vettel Forma 1-es pilóta; a Harry Potterből megismert és a HeForShe mozgalom pártfogója, Emma Watson, továbbá Djokovic és Sharapova teniszezők. A Nobel-békedíjas emberi jogi aktivista, Malála Júszafzai társaságában a

Foodpanda és a Songkick alapítója, valamint a Dubmash létrehozói gyarapítják a listát. S. Takács András, az On The Spot című dokumentumfilm-sorozat rendező-producere média kategóriában nyert el egy helyet a 30-ból. A sorozatot feleségével, Cseke Eszterrel immár hét éve forgatja: stáb nélkül járják a világot és ebből az intimitásból fakad műsoruk egyedisége, hiszen csak két, kézi kamerával dolgoznak. Robert Capa gondolatát követve – „ha nem elég jók a képeid, nem voltál elég közel” – minden történet mélyére ásnak, és testközelből mutatnak meg ismeretlen kultúrákat, a nézők elárják, hogyan boldogulnak az emberek egy világtól elzárt törzsből. Megjárták többek közt Afganisztánt, Etiópiát, Indiát, Bolíviát, Izraelt, Sri Lankát, Iránt, Gázát és Japánt. Nyíltan és őszinteséggel tárják elénk a hírek mögött meghúzódó emberi történeteket, bemutatják a frontvonalak világát és nem riadnak vissza, ha diktátorok gyerme-

keivel készítenek műsort. Rengeg díjat zsebeltek be, Chicagóban Arany- és Ezüst Plakettel, Monte-Carlóban Arany Nimfával és itthon Prima Primissima, valamint Pulitzer-emlékdíjjal jutalmazták fáradtságot nem ismerő munkájukat. Lám István a technológia kategóriában képviseli a magyarokat mint a legdinamikusabban fejlődő startup alapítója és vezérigazgatója. Az informatikai cég biztonságos tárhelyszolgáltatással és fájlmegosztással foglalkozik, mely hasonlóan a többi felhőalapú tárhelyhez, azonban ezt fokozott titkosítás védi. A használatért tíz eurót kell fizetni havonta, ezért a díjért száz gigabájtnyi hely áll rendelkezésre. A szolgáltatás biztonságát mutatja a cég által felkínált ötvenezer dollár annak a személynek, aki képes feltörni a rendszert a következő két évben. Lám István tizenkét évesen kezdett eldeklődni a kriptográfia iránt és később szenvedélyévé vált egy olyan szoftver kifejlesztése, mely képes megvédeni az emberek digitális tulajdonát.

MENYHÉRT DORKA

Klíímaváltozás: hol az igazság?

Nem telhet el nap anélkül, hogy ne találkozzunk újra meg újra, változó platformokon a klímaváltozás fenyegetésével. Még azok az emberek is szembesülnek vele, akik eddig szándékosan vagy érdeklődés hiányában nem foglalkoztak a témával, ami mára híradók, újságcikkek, plakátok állandó eleme lett. Ám nem biztos, hogy elegendő kizárólag ezekből a forrásokból tájékozódunk napjaink egyik leginkább megoldásra váró problémájáról, a globális felmelegedésről.

Az angol nyelvű hírportálok által tolmácsolt híreket is – ugyanúgy, mint a világ legtöbb pontján – befolyásolhatják politikai ideológiák. Az egyik legnagyobb angol nemzetközi portál, a The Guardian olvasótáborára javarészt a brit politikai baloldalhoz tartozik, ezt a tényt a hírportál nyíltan vállalja. A lap gyakran foglalkozik a klímaváltozással, állást foglal a folyamat mérésének fontosságá mellett, nagyon ritkán bukkan fel olyan cikk, amely ezt megkérdőjelezné. Egy amerikai napilap, a Wall Street Journal, mely a jelenlegi demokrácia kormányával szemben éles kritikákat megfogalmazva a jobboldali politikát képviseli, rendszeresen alkalmaz a globális felmelegedéssel kapcsolatban szkeptikus írókat.

A legtöbb ember nem független politikailag, véleménye bizonyos mértékig befolyásolható azon források alapján, amiket olvas. A média pedig gyakran kedveli a túlzásokat, elferdítéseket, így a különböző álláspontokat foglaló források két szélsőséges irányba torzíthatják az eseményeket. Az előbb említett Wall Street Journal egy, az utóbbi években kiadott cikkében már olyan erősen jelent meg a szkepticizmus, hogy azt állították: nem kell pánikba esni a globális felmelegedést illetően, nincs olyan meggyőző tudományos érv, mely indokoltá tenné a világ gazdaságának szentelenítését. Az írást tizenhat tudós is aláírta. Ez a szám azonban csekély ahhoz a 255-höz képest, ahányat az Amerikai Tudományos

Akadémia tudott felvonultatni a Science – Amerika egyik legjelentősebb tudományos lapjaként számon tartott magazinja – által benyújtott válaszlevelében. Ebben azt hangsúlyozzák, hogy a globális felmelegedés folyamata már régóta és sokszor vizsgált téma, ezért tényként is számon tarthatjuk.

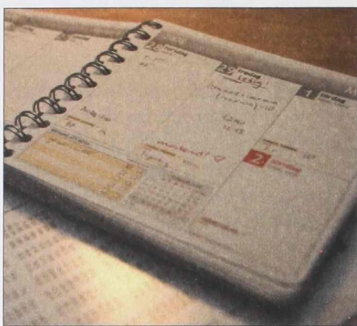
Láthatjuk, hogy nem minden komolyabb hírforrás szentírás. Tudományos alapokat nélkülöző információkat is tartalmazhatnak vagy olyan, hivatalos környezetből kiragadott mondatokat és idézeteket, melyek új kontextusban már más jelentéssel bírnak.

Kizárólag magyar nyelvű források olvasása esetén elkerülhetette figyelmünket a fentebb említett jelenség, amely szinte csak angolszász területeken figyelhető meg. Ahogyan a Kiotói Egyezményt minden európai ország aláírta, kontinensünk álláspontja a kialakult helyzetben támogató: a tavaly év végén megtartott COP21 klímakonferencián egy hatékony nemzetközi összefogás igénye volt a legfőbb cél. Ahogy a felmelegedés jelei fizikailag is egyre érzékelhetőbbé válnak, egyre kevesebb lesz a kételkedő. Ha valóban közel akarunk kerülni a hiteles forrásokhoz, ne elégedjünk meg csupán egy oldal álláspontjával, mert könnyen félrevezethetnek minket.

ALMÁSI FANNI

Nyolc érdekesség a szökőévről

Új esztendőt kezdünk meg, ráadásul az évszám ismét osztható négygyel. A tapasztalatok alapján ez három dolgot von maga után: 2016 az olimpia, a labdarúgó Eb és a szökőév időszaka lesz. De mit is jelöl ez pontosan? Miért éppen négyévenként bukkan fel a szökőév, és miért pont februárra esik? Nyolc tény, amiről talán még te sem hallottál.

A szökőnap léte egyszerű tényre vezethető vissza: a csillagászati év (tehát az az idő, ami alatt a Föld megkerüli a Napot) csak megközelítőleg 365 nap, így az egész évszámra épülő modern naptárak előbb-utóbb eltérnek a valós időtől. Emiatt szükséges időnként hosszabbá tenni az évet 365 napnál. Plusz időszakok beiktatásával már az ókortól kezdve próbálkoztak az

emberek: a kínai és a héber naptárban például szökőhónapokat alkalmaztak. A mai rendszer ősenek tekinthető római naptárban is így volt: az év végén bizonyos időközönként újabb szökőhónapot helyeztek el. Mivel ekkoriban még az évet márciustól februárig számolták, a szökőhónap mindig február végére esett.

Julius Caesar idejére a római naptár több hetes késést halmozott fel a csillagászati időhöz képest, emiatt az uralkodó naptárreformot veze-

tett be. Az ún. Julianus-naptár hozta be a ma ismert felosztást: egy év 365 napból áll, kivéve a négyévenkénti 366 napos szökőéveket. A lemaradás eltüntetésére a Kr. e. 45. év 90 (!) nappal hosszabb volt a szokásosnál.

Még a Julianus-naptár sem volt tökéletesen pontos, valamint az idők során a szökőéveket sem tartották meg rendszeresen, így a középkorra szintén zavaró lett a valós időtől való 11 napnyi eltérés. 1582-ben az akkori pápa által bevezetett Gergely-naptár korrigálta ezt a hibát, valamint tovább közelítette a naptári évet a csillagászatéhoz. A nyugati világ országaiban jelenleg is ezt használják.

A Gergely-naptárnak köszönhető, hogy a századfordulók közül csak minden negyedik számít szökőévnak. Így például 1800 vagy 1900 nem, 2000 viszont tartalmazott szökőnapot.

A közhiedelemmel ellentétben a szökőnap nem február 29-re, ha-

nem 24-re esik: ez még a római naptár öröksége, ahol a szökőhónapokat február 24. után iktatták be. A jelenség a mai naptárak névbeosztásán is látszik: február 24-én egy névnap sincs, az ezt követő februári névnapok pedig egy napot csúsznak. Idén például a Mátyások 25-én, az Antóniák pedig 29-én ünnepehetnek.

A középkori szökőévek átláthatatlan alkalmazása az alapja Herbert Illig történész „kitalált középkor” elméletének. Elgondolása szerint a nyugati történelemben a VII-IX. század nem létezett, pusztán európai uralkodók és egyházi személyek „alkották meg” a hiányzó 300 év történetét.

Létezik a szökőmásodperc fogalma is. Ennek az az alapja, hogy a mindennapi életben használt, atomórák szerinti idő néha eltér a Föld rendszertelen forgására épülő, „valós” időtől. Természetesen ez a különbség néhány tizedmásodpercet jelent csupán, ennek korrigálására bizonyos időközönként egy másodperccel előbbre hozzák a hivatalos időt.

OBERFRANK BALÁZS

Világvezetők találkozója Svájcban – World Economic Forum 2016

Idén januárban ismét a közkedvelt síparadicsom, Davos-Klosters adott otthont a Világgazdasági Fórumnak. Közel fél évszázada ezen a helyen gyűlnek össze vezető politikusok, gazdasági és közéleti szereplők, hogy Földünket és az emberiséget érintő kérdéseket vitassanak meg.

A Világgazdasági Fórumot jelenlegi elnöke, Klaus Schwab, a Genfi Egyetem professzora alapította 1971-ben. A minden más szervezettől független és pártatlan fórum küldetése, hogy az üzleti, a politikai területek, illetve a nemzetközi és a tudományos szervezetek vezetői egy helyen, aktuális, adott esetben égető problémákra megoldást keressenek, pozitív irányú változásokat indítsanak el globális és lokális szinten, illetve az ipar különböző területein. E hármás felosztáson alapszik a fórum munkamenete. Globális szinten – hogy csak a legfontosabbakat említsem – a negyedik ipari forradalom, a nemek közötti különbség, a klímaváltozás,

a járványokra való felkészülés, a korrupció és az adatbiztonság kérdéseinek megvitatását tűzték napirendre. Regionális szinten – szintén csak példálózó felsorolással – a Szíriában uralkodó helyzet került terítékre, szó esett az adóparadicsomok megszüntetésének szükségességéről, Srí Lanka és Szerbia gazdaságáról és a latin-amerikai országok társadalmi változásairól.

Az idei találkozó fókuszában elsősorban a negyedik ipari forradalom, a Föld javainak megőrzése, illetve a globális biztonság kérdései álltak utalva a menekültáradatra és a terrorizmus általi fenyegetettségre.

A meghívottak között olyan ismert személyiségek is szerepeltek, mint Kevin Spacey vagy Emma Watson. Spacey a kultúra fontosságáról, a virtuális valóságról és politikáról beszélt, míg Watson az általa képviselt HeForShe kampány keretében szólalt fel az ENSZ jószolgálati nagyköveteként.

Ízelítőként tekintsük bele egy-egy témába részletesebben. Az éppen zajló negyedik ipari forradalom kérdésében az álláspontok némileg eltértek egymástól. „Feltérképezetlen területre értünk”, mondta Marc Benioff, a Salesforce felhőszolgál-

tatásokat nyújtó vállalat igazgatója. Egyelőre nem tudni, a forradalom milyen hatásokkal jár majd, a résztvevők abban azonban egyetértettek, hogy a változás nem lesz fájdalommentes. Felmérések szerint 2020-ra a technikai fejlődésnek köszönhetően körülbelül ötmillió állás fog megszűnni. Ez további kérdéseket vet fel: növelni fogja-e az egyenlőtlenséget, megszűnhet-e a középosztály ennek következtében? A mesterséges intelligenciával foglalkozó szakemberek sötét képet festettek a jövőről: a technológia fejlődése az emberiség hanyatlását okozhatja. Az optimistább nézetet valló Erik Brynjolfsson, a Massachusetts Institute of Technology professzora szerint az a feltevés, hogy a technológiai vívmányok rengeteg ember munkáját veszik el, és hogy ez ellen semmit nem tehetünk, téves. A technológia valójában egy hatékony eszköz a kezünkben, és mi határozzuk meg, mihez kezdünk vele, sorsunkat mi alakítjuk.

A fórumon nem maradhatott el Kína gazdaságának elemzése sem. A nemzetközi sajtó jó ideje hanyatlásról, komoly problémákról ír. A találkozón megfogalmazták: a krí-

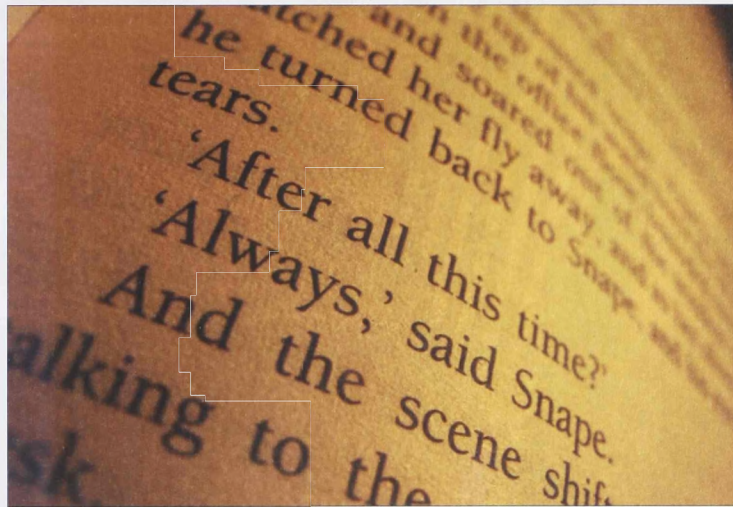
zishelyzet és az ideiglenes visszaesés között különbséget kell tenni, és az ország ki fog lábálni a hullámvölgyből.

A szervezet égisze alatt rengeteg tanulmány lát napvilágot; ezek viszonyítási alapként, hivatkozási pontként szolgálnak világszerte, mint például az a felmérés, mely egy huszonötös listán mutatja be a legjobb állásokat. A kutatás három szemszög alapján állította fel a rangsort: a munka és a magánélet egyensúlya, a kereset és a nyitott pozíciók száma. Vezető helyen a data scientist („adattudós”) végzett, de az első ötben szereplő keresőoptimalizálók és közösségimédia-menedzserek is szerencsésnek mondhatják magukat.

A weforum.org honlapon minden napirendi pont megtalálható. Számítalan érdekfeszítő téma közül válogathatunk: az egyre fenyegetőbb Zika vírusról vagy a Caltech kutatói által felfedezett „kilencedik bolygóról” szóló cikkek izgalmas olvasmányok, sőt azt is megtudhatjuk, hogy miért nem dúsgazdagok a piacok csinját-bínját ismerő közgazdászok.

MURGER SZILVIA

Is 69 the new 27?

suggest that these deaths are just a coincidence, there is a lot to fear. Drug and alcohol abuse, and some say rock'n'roll, were the reasons behind their untimely passing, but some people live the same way well into their sixties or seventies. Let's just take Lemmy Kilmister as an example. The singer-songwriter from the British band Motörhead consumed huge amounts of alcohol and drugs, but had to cut back due to diabetes. He passed away at the age of 70 from aggressive cancer. Although many people pass away while battling cancer, could our

fear of it in the 21st century be the same as our fear of drugs in the second half of the 20th? Alan Rickman and David Bowie had both been fighting cancer for a long time, even though their deaths came as a shock to everyone. Bowie released his last studio album just three days prior to his death. Music fans around the world, especially from my generation, had just started to reacquire themselves with his vast body of work. There is no denying he was one of the biggest musical talents on this planet. My last memory of Alan Rickman was when I watched

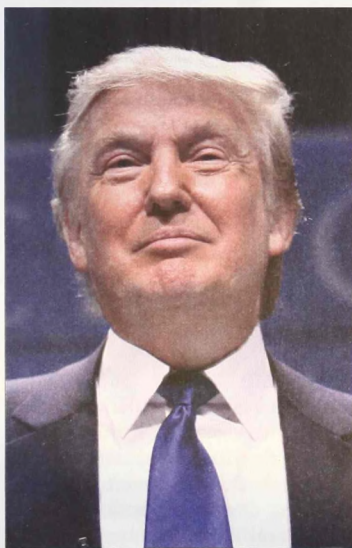
the famous movie *Love Actually* around Christmas time. He made me realize what a talented actor he was and how great he and Emma Thompson were together on the big screen, just as they were in the *Harry Potter* series.

69 is still a young age to die, though 18 months of battling cancer is an awfully long time. So this makes me wonder: Is dying at the age of 27, at the end of a short, carefree and careless life, the easy way out, while fighting diseases and hanging on till the end is just simply heroic? It's definitely not my right to decide, but I remember how little I was shocked by Amy Winehouse's death, and how sad I became that everyone's beloved Severus Snape had died.

So could 69 become the new 27? Will we too become overwhelmed by the death of a group of beloved people, all aged 69? Will we say "what a young age to die"? I'm curious, because any new, inexplicable trend could make us fearful. But we must not forget that in the end it is not important at what age someone leaves us; we will love them no matter what, these beautiful people with bad luck. We will be watching their performances in awe in 20 years' time, and when someone asks 'After all this time?', we can just answer 'Always.'

BEÁTA ZITA BUJDOSÓ

Trump: The Republican Candidate?

ner's luck anymore, and as the elections approach Trump is still leading in polls of Republican voters by a frightening margin. To quote *The Washington Post*, "Commentators

have argued for months that Donald Trump's presidential campaign has the potential to unite white Americans' ethnic and economic anxieties into a powerful populist coalition." This scenario is frightening on so many levels; I don't even know where to begin. A racist, conservative candidate is one thing, but the fact that apparently so many Americans want Trump to be their voice; a businessman who mercilessly insults every human being who dares to cross him via his Twitter account... well, I'll leave it to you to form an opinion, I know I have mine. Trump's confidence has taken him a long way, as demonstrated by his latest scandalous outburst that his popularity wouldn't even drop if he shot someone on New York's Fifth Avenue, in broad daylight. I fear for the citizens of New York, I really do. The second leading figure of the Republican Party, Ted Cruz, commented only indirectly on the

matter, however his latest endorser, Glen Beck didn't hold back, stating, "There is one thing to have a healthy ego, there is another to give a man who believes those kind of things, who has a habit of [attacking] anyone who stands in his way of destruction. To give that man the full power and scope of the office of the presidency is something we will grow to regret." Beck voices the fears of many. The most surreal thing is that Trump's claims are being analyzed in ridiculous articles, searching for any truth in his inflammatory statements. His anti-Muslim and anti-immigrant views could turn this disastrous comment into a more dangerous situation. He may have been dubbed the political outsider initially in this race, but that is no excuse for even mentioning shooting somebody just to emphasize his current popularity. Are there no lengths to which this shark of a politician will not go? Or the more pressing question: Is this really the man America wants as its leader?

JÚLIA VALENTINYI

The recent deaths of David Bowie and Alan Rickman shook the world. Tragic news always comes as a shock, and as a fan you cannot prepare yourself for it, even when you know that your beloved idol is quite unwell. We lose a piece of our hearts, become speechless and immediately think back to the last things we heard about them. But what do these two people have in common, besides the fact that they were both British? They were also both 69.

There's no good age to die, that's for sure. Strangely, many of our greatest musical talents passed away when they were 27 - no wonder there's a term in pop culture dedicated to them: the Club 27. Among its list of names are Jimi Hendrix, Janis Joplin, Jim Morrison and Kurt Cobain from the 20th century, and Amy Winehouse from 2011. Their deaths weren't natural at all; no one expected them to go. No wonder the age 27 became a warning sign among those who live dangerously. While circumstances might

Donald Trump, the billionaire with infamous hair - sounds his harsh opinions in every land. The whole world watches in nervous anticipation as the stage is set for the U.S. presidential elections of 2016. Those who may have felt that the political world was too boring can't complain now. Trump has broken the rules with his complete lack of political correctness, changing the atmosphere of Republican debates. So the old rules have been cast aside, and a new game is afoot.

While many around the world see this "game" as simply entertainment, it will undeniably define the fate and future of the U.S. Sadly, we are not simply talking about begin-

The ups and downs of Iran-US relations

In a move that was loudly celebrated in Iran, the United States and other countries earlier this month agreed to lift an economic embargo that had been imposed in 2012, in an effort to curb Iran's nuclear program. The move means that companies in Europe, Asia and elsewhere are free to invest in and trade with Iran. And many seem interested in doing so. But doing business in Iran presents special challenges. The reason? U.S. foreign policy.

While the U.S. government has agreed to lift the nuclear sanctions against Iran, it continues to impose other sanctions in response to Iran's human rights policies and support for terrorism. These sanctions bar American citizens and companies from most forms of investment or trade with the country. In theory, those sanctions should affect only U.S. companies – but

in reality, the law reaches well beyond U.S. borders, says Nader Habibi, a professor of Middle East economics at Brandeis University. The U.S. financial sanctions “can still cause some problems and make some of the European businesses and banks subject to U.S. economic punishment,” he says. The Treasury Department's Office of Financial Assets Control “has

made it very clear that no payments linked to Iran may be processed through the U.S. financial system”, says Julia Pfeil, senior associate at Baker & McKenzie law firm in Frankfurt, Germany.

Beyond this, says Jimmy Gurule, a former Treasury Department official who now teaches at Notre Dame Law School, “Foreign financial institutions need to be very careful [because], while they may not be running afoul of the nuclear sanctions since they've been lifted, doing business with Iran in a particular set of transactions may run afoul of the counterterrorism sanctions.”

Foreign banks are especially nervous about violating U.S. sanction laws because they have sometimes been hit with hefty fines for doing so. In 2014, France's largest bank, BNP Paribas, agreed to pay a \$9 billion penalty for helping clients evade sanctions in Sudan, Cuba and Iran. Companies that want to do business in Iran have to first find banks that will work with them, Pfeil says. That means using small banks with no significant operations in the U.S. or even Iranian banks.

Still, Gurule believes the Iranian market will ultimately prove irresistible to some businesses. “I think the economic incentive may just be too great an allure for the counterterrorism sanctions to have a chilling effect and prohibit them from doing business with Iran altogether,” he says. But these companies will first have to decide whether the allure of Iran is worth the risks they'll face when they do business there.

But it doesn't just stop there: the USA elections are coming and nearly all Republican candidates regard this deal as disastrous and would scrap it as soon as they are in office. This could worsen the already fragile, but improving diplomatic relations between the U.S. and Iran. A good example of improving relations is that the US hostages, captured for violating Iran maritime territory, were set free after only 14 hours.

So we can really see improvement in the economic relations of USA and Iran, and as a result diplomatic improvement. As always trust is hard to gain, but even harder to maintain.

GÉZA KOVÁCS-DOBÁK

Tax fraud, or a milestone in modern development?

There has been plenty of news recently about Uber, a company estimated to be worth 62.5 billion USD. Uber Technologies Inc. offers services similar to that of taxis. However there are some notable differences. To adapt to the expectations of the modern world, you can order a privately owned and driven car via an online app, which gives you exact information on the car's location and time of arrival. Users can rate drivers on a scale of 1 to 5, allowing other users to select drivers by their rating history.

The model is proving to be extremely successful. It started in 2009, in San Francisco – like many other computer network related services. While it took almost two years to launch the service in Chicago and New York, from then on Uber reached a new city each month.

Within six years it has reached most big cities in Europe and Australia, penetrated Asia and even Africa to be present today in about 60 countries. The numbers of traditional taxi licenses have started to drop considerably, even in New York, where cab use is an everyday activity and where one can make a nice living with a taxi license. In Budapest, where the number of taxis has recently been reduced by

strict and costly regulations, leading to increased and officially set prices, the furore of angry anti-Uber cab drivers resulted in the blocking of main downtown roads for several days. In a badly articulated message, the taxi drivers expressed their concern about the unfair conditions set down for them and not for Uber drivers. An officially licensed cab must be an approved and well-maintained

yellow vehicle operated by a specially trained driver who charges standardised fares and pays standardised costs for taxi stands, dispatchers, and income, medical and social taxes. Uber members can use any cars, and their costs and tax payments are not transparent.

The cab drivers' blockade of the city seemed to last almost a week and only ended when government talks about fair taxation started. The cab drivers returned to work, but the basic question remains: Can the traditional system of taxi stands and vocal communication between clients, dispatchers and drivers compete with a completely electronic network in which no dispatchers are needed and the locations and attributions of vehicles are offered freely and directly to clients via an app?

The tax solutions that the Hungarian government will come up with are still to be seen, but Uber's presence in more than 300 cities shows that the “good old days” of hailing a cab are fast disappearing.

LÁSZLÓ HARSÁNYI

Újra ketyeg a taxióra

Alig több mint huszonöt évvel a rendszerváltozást övező kaotikus időszak után újra taxisok tartották fel a budapesti forgalmat. Igaz, most jóval kevesebben és egészen más indítatásból blokkolták a fővárosi közlekedést, arra – egyebek mellett – ismételten jó volt az akció, hogy néhány napig a címlapokon szerepeljenek.

A sofőrök január 18-án reggel kezdtek be nem jelentett forgalomlassító demonstrációjukba a Deák téren, miután úgy látták, csak az útlezárás fogja rábírní a hatóságokat arra, hogy ténylegesen napirendre tűzzék a fuvarozópiacot érintő iparági problémák meg tárgyalását. Álláspontjuk szerint ugyanis az Uber közösségi alapú

utazásszervező applikáció tönkreteszi a taxisokat, miközben az jogszerűtlenül működik. Érdekes módon éppen azt a rendeletet kiáltották ki a szabályozás gyengepontjának, amely 2013 őszétől összességében majd' kétszer annyi bevételt hozott a hivatásos személyszállítók konyhájára. Az ominózus határozat értelmében a Budapesten szolgáltatást nyújtó taxiknak egységes arculattal kell rendelkezniük, egységes szolgáltatási díjat kötelesek alkalmazni, illetve számos műszaki paraméternek kénytelenek megfelelni. Ezzel együtt az is igaz, hogy a rendszerszinten magasabbra tolt tarifából befolyó bevételen jóval kevesebb szereplő osztozott az elmúlt két évben, mint azelőtt.

A valódi verseny nélküli helyzet a fuvarozópiacon tiszavirág életűnek bizonyult az Uber megjelenésének, majd fokozatos növekedésének köszönhetően. A sa-

bályozott árakkal dolgozó taxisok helyzeti előnye pillanatok alatt szertefoszlott a rugalmas és olcsó szolgáltatással szemben. Mondhatnánk, hogy a versenyszituációval való szembesülés a kapitalizmus megkerülhetetlen kihívása, a tüntetést azonban a főszereplők szerették volna többnek gondolni, mint egy piaci regulációs csörtének. Metál Zoltán, az Országos Taxi Szövetség elnöke többek között arra is hivatkozott, hogy a taxisok nem pusztán saját egzisztenciájuk biztonsága érdekében vonultak ki, hanem „megelégték a teteszosza bürokráciát”, és tulajdonképpen az egész magyar társadalom érdekében szólaltak fel. Ettől még a felek közti vita moderálásában résztvevő Juhász Péter ellenzéki politikus, az Együtt belvárosi önkormányzati képviselője is elhatárolódott, bár azt megjegyezte, hogy „nem a piac szereplői ellen kell tüntetniük a taxisoknak, hanem

azért, hogy a kormány és főváros minden szereplő által betartható és betartott szabályokat hozzon”. A kormány mindenestre a taxisok érdekeit figyelembe véve végül a mindenkire egységes, szigorúbb szabályozás mellett döntött. Hogy ez mennyiben különbözik majd az Uber betiltásától, amelyet három napon keresztül követeltek kitartóan a tüntetők, az a jövő zenéje. A NAV persze nem vár, és nem bízik semmit a véletlenre: már a korszerű – neadjisten európai – reguláció megszületése előtt harcba indul, és kéréselhetetlenül kizárják majd a rendszerből azokat az Uber-sofőröket, akik január 31-ig nem regisztrálnak az adóshatóságnál. A sorrend felcserélése arra enged következtetni, hogy bár 1990 óta változott a probléma, az adminisztráció, sőt a taxik színe is, a gondolkodás és a haladás iránya viszont a régi.

BOGATIN BENCE

Taxi nélkül soha

A nyüzsgő nagyvárosok mindennapi életéhez ugyanúgy hozzátartozik a dugóban rostokoló taxisok sokasága, mint ahogyan hollywoodi filmet sem láthatunk a mára emblematicusá vált sárga autók nélkül. A budapesti taxizás is hosszú és dicső múltra tekinthet vissza, a jelen kihívásai azonban aggasztóan veszélyeztetik a szakma jövőjét. Valóban idejelműlttá vált volna, vagy miért lehet mégis a taxisoknak igazuk?

Az utak szentjánosbogarai hosszú évtizedek óta elmaradhatatlan szereplői a színes városi forgatagnak. A XX. század hajnalán kialakuló tömegközlekedéssel szinte egy időben jött létre a bérautózás, a mai taxiszolgáltatás „elődje”. Az első taxivállalatot Stuttgartban Gottlieb Daimler alapította meg 1895-ben, és a századfordulójig Párizsban, Londonban és New Yorkban is megindultak a benzines bérautók. Az 1900-as évtől kezdődően Budapesten is törekvések kezdődtek az első vállalat megalapítására, ám ez egészen 1913-ig váratott magára. 1915-ben a világon elsőként Budapesten létesítettek telefonos taxiállomásokat, ún. drosztkát. A két háború között virágzott a fővárosban, és a pesti taxik egységes öltözetet kaptak: szürkére festették őket, míg Londonban feketére, New Yorkban pedig sárgára. A színes autók eltűnésével szegényebb lenne a városkép, ezzel a taxizás „hagyománya” is a múltba veszne. Meglepő lehet, hogy 1990-ben több taxi volt a magyar főváros-

ban, mint New Yorkban: Budapesten körülbelül húszezren dolgoztak engedéllyel, illetve nagyjából ötzezen feketén. Mi a helyzet 2016 Budapesten? Napjainkban nagyjából öt-hatezerezen furikáznak az utakon. Mi okozhatta ezt a drasztikus visszaesést? Egyrészt a saját tulajdonban lévő személyautók számának dinamikus növekedése, másrészt pedig az, hogy a taxik mellett megjelentek egyéb alternatívák is, amelyek leginkább a „sharing economy” kategóriájába sorolhatók. Ez olyan újszerű megoldásokat jelent, mint például a fuvarmegosztás, melyet 2014 óta önálló közlekedési tevékenységként ismernek el Kaliforniában.

Az utóbbi években sorra jelentek meg olyan platformok, amelyek a tömegközlekedés, illetve a taxizás alternatíváit nyújtják. Az Uber kedvezőbb díjazásával gyorsan betört a piacra, a taxivállalatok pedig a konkurenciát látják benne. A taxisok leginkább az egységes szabályozások és előírások, illetve az egészséges versenyhelyzet hiányát sérelmezik, hiszen az ő esetükben a sofőrökre sokkal szigorúbb szabályozás vonatkozik, mint az uberezőkre. 2013-ban számos előírást vezettek be: a fix árazás és egységes sárgára színezés mellett kötelezővé tették a hőpapíros taxióra használatát és a bankkártyás fizetési lehetőség biztosítását, elvárás a klíma, a téli gumi, illetve a csökkentett károsanyag-kibocsátás. A szigorítások révén jelentősen nőttek a járművek fenntartási költségei. Ezzel szemben egy Uber-sofőrre jóval kevesebb előírás vonatkozik, csupán annyi az elvárás, hogy a vezető büntetlen előéletű és legalább huszonegy éves legyen, egy évnél régebbi jogosítvánnyal, valamint

az autó ne legyen idősebb, mint tízéves. Az uberezők esetében tisztázatlan például a biztosítás kérdése, valamint az autókra kevesebb biztonsági előírás vonatkozik. Felmerülhet a kérdés, hogy ki ellenőrzi, megfelelő-e a sofőrök vezetési tapasztalata? Ennek fényében kevésbé tekinthető biztonságosnak a szolgáltatás.

Az Uber mint szervezet jogi helyzete meglehetősen vitatott, hiszen a legtöbb országban jelenléte számos problémát vet fel. Az alacsonyabb fuvardíjak miatt az Uber-sofőrök indokolatlan versenyelőnyhöz jutnak, ez a taxisok számára – saját bevallásuk szerint – 40%-os bevételkiesést jelent. Mindezt tetézi, hogy a cég a legtöbb helyen nem fizet társasági adót, ahogyan a sofőrök többsége sem adózik azon jö-

vedelem után, melyet uberezéssel szerez. Mindemellett, míg a budapesti taxik díjszabása egységes, az Uberé meglehetősen kiszámíthatatlan, hiszen ebben az esetben a sofőrök létszámától függ az árazás. Másrészt, mivel az Uber nem rendelkezik diszpécserközponttal, így az sem biztosított, hogy a város bármely pontján elérhető a szolgáltatás. Fogyasztóvédelemről pedig szó sincs, hiszen reklamálni legközelebb Amszterdamba lehet.

Látható tehát, hogy az Uber jogi, adózási és árképzési szempontból meglehetősen ingatag lábakon áll, továbbá a biztonságosság kérdése is kifogásolható. Mindezek tükrében érthető, hogy a taxisok egységesebb szabályozást és hasonló működési feltételeket szeretnének.

SZALAI RÉKA

Uber über alles – San Franciscótól Budapestig

A „sharing economy” azaz a megosztáson alapuló, közösségi gazdaság térhódítása és szükségessége nehezen tagadható, a hasznosság maximalizálása az egyik alapelve a 21. századi társadalomnak. Érdeemes megnézni, hogyan hódította meg az Uber pár év alatt a világot, és vált a világ egyik legmegosztottabb alkalmazásává.

2010

Bár az ötlet még 2008-ban, egy Párizsban töltött éjszaka után fogalmazódott meg Garrett Camp és Travis Kalanick fejében, az alkalmazás első tesztje 2010 januárjában történt csak New York városában. Az iPhone-okra készített applikáció fél évvel később, júliusban indult el hivatalosan San Franciscoban UberCab néven. Már ez év októberében problémába ütköztek, a San Franciscói bíróság kifogásolta, hogy taxiszolgáltatást nyújtanak a megfe-

lelő engedélyek nélkül. Ezt követően lett a nevük Uber, elhagyva a cab, azaz taxi szót, ezzel is azt hirdetve, hogy nem ezen az elven működnek. Egy hónappal később megjelent az Androidra fejlesztett alkalmazás is.

2011

Befektetők tömkelege ostromolta februárban a vállalkozást, az applikáció népszerűségét immáron senki nem tudta tagadni. Májusban New Yorkot is meghódították, 2011 telére pedig több ameri-

kai nagyvárosban is megjelentek, köztük Washington D.C.-ben és Chicagóban. Az európai terjeszkedés első állomása, szintén télen, Párizs volt, ahol mondhatni minden kezdődött. A karácsonyi ünnepek tájékán és újkor több panasz is érkezett, mikor a vállalat érvénybe léptette a „surge pricing” elvet, azaz növekvő igénynél magasabb áron működtek, ezzel motiválva azon sofőröket, akik ugyan az utakon voltak, de nem vállaltak fuvar.

A rovatban szereplő írások nem az egyetem hivatalos állásfoglalásai.

Taxidermia, egy haldokló szakma konzerválása?

Az Uber közösségi sofőr-alkalmazás tavaly Magyarországra érkezésekor már tudni lehetett, hogy a hivatalos taxisok körében nagy ellenállást fog kelteni, hiszen megjelenését a világon mindenütt az ő tiltakozásai kísérték. Ezeknek hazánkban is előár van reális alapja, valójában hiányzik az ellenállás jogos erkölcsi háttere.

A taxidermia görög eredetű szó, jelentése állapotpreparátor, ami nagyban jól jellemzi a taxisok törek-

vését egy elmaradott és évtizedek óta alig fejlődő szakma jelenlegi állapotának konzerválására. Hiszen az elmúlt évek történései ellenére a személyfuvarozási ágazat szinte semmit nem változott, ugyanaz a sokszor jogosan rossz hírű, nagy presztízs nélküli munkakör, amely korábban is volt. Bár a fővárosi taxisrendelet igyekezett ezen az állapoton némileg javítani a tarifák, a színezés és a szolgáltatási feltételek egységesítésével, már az annak hatására megjelenő tiltakozásoknál lehetett látni, hogy az ágazat a végtelenségig rugalmatlan, és nem érdekelt a haladásban. Ez utóbbi egyébként sokszor személyesen tapasztalhatóan igaz

magukra a sofőrökre is, hiszen a dugó a taxisok legjobb barátja. Így amikor a világszerte méltán népszerű Uber alkalmazás megjelent Magyarországon, borítékolható volt a személyfuvarozási üzletág tiltakozása, mint ez egyébként a legtöbb országban előfordult. De miért is nincs igazuk a taxisoknak?

Az Uber megjelenése erőteljes versenyhelyzetet teremtett, melyre az ágazatban érdekelt társaságok és az alkalmazott sofőrök nem voltak felkészülve, hiszen évtizedes privilegizált szakmaként ilyenre korábban sosem kényszerültek. Természetesen tiltakozásaiknak van jogos alapja is, hiszen őket jóval több jogszabály köti munkavégzés közben, míg egy önkéntes Uber-sofőr csak jogosítvánnyal rendelkezik. A fiatalabb korosztályok körében az alkalmazás mégis hatalmas népszerűsége tett szert hirtelen, melynek oka az általában kedvezőbb árképzés, a nagyobb rugalmasság és az ifjúság újdonságokra való nagyfokú nyitottsága is.

Ezzel pedig a taxisok nem tudták és tiltakozásaikból úgy tűnik, nem is akarják felvenni a kesztyűt, inkább az állami védőhálóban és patronációban bíznak, mely azonban igencsak torzítja az egyébként kedvező versenyhelyzetet. Pedig az ilyen központi beavatkozás egy piaci szférába általában hátrányos következményekkel jár hosszabb távon mind az ágazatra, mind a fogyasztókra nézve. A hivatásos sofőrök egyetlen helyes és később kifizetődő hozzáállása a verseny megnyerésének célja lenne, ez azonban a tiltakozók jelmondatain és céljain egyelőre nem látszik. A több napon át tartó tiltakozás-

sal végül saját kitűzött céljukat csak töredékesen, nekik kevésbé tetszőket viszont annál inkább sikerült elérniük. Míg az Ubert korábban csak a fiatalok egy szűk rétege használta, a megmozdulások hatására viszont gyakorlatilag az egész ország számára egy csapásra ismertté vált. Arról nem is beszélve, hogy míg a taxisok a sok rossz tapasztalat miatt korábban sem tartoztak a kedvelt szolgáltatók közé, ezzel sikerült még inkább maguk ellen hangolniuk a fogyasztókat.

Egy pozitív hozadéka mégis volt az útlezárásnak, mégpedig, hogy nyilvánvalóvá vált a Bajcsy-Zsilinszky út elméretezett sávszáma, ott akkora átbocsátó kapacitásra nincs szükség (hiszen egyébként is az út mindkét végén leszűkül). Ezzel pedig elhárult egy fontos akadály a Balázs Mór-tervben is szereplő, ide visszaépíteni tervezett villamosvonal előtt.

A megmozdulások mellett egy, taxisok által a napokban fizikailag súlyosan bántalmazott Uber-sofőr miatt a nyilvánosság által, a hosszú ideig tartó lezárás miatt eddigre már amúgy sem kedvelt tiltakozóknak igen rossz sajtó jutott, mely plusz figyelem a céljukkal ellentétben még tovább rontotta ügyüket.

A fentiekből látható, hogy a személyfuvarozási üzletág egy része igen hibás stratégiát választott pozíciójának megőrzésére, tüntetésükkel sem a kormányzati, sem pedig az állampolgári támogatást nem sikerült elérniük. Ellenben kiváló ingyen reklámot csináltak az Ubernek, sok fogyasztót pedig hosszú időre maguk ellen fordítottak.

HORVÁTH MÁTÉ

2012
Az Uber júliusban megjelent Londonban is, valamint e hónapban indították el az UberX-et, amelyen keresztül hibrid autókkal lehet utazni inni megfizethetőbb áron. Ez évben már működő vetélytárs. Télre egyre több városban voltak jelen, már már megszokottá vált, hogy jogi és szabályozási problémákat von maga után.

2013
Tavasszal meggyűlt a baja az Ubernek, 20 ezer dolláros büntetést kapott a kaliforniai bürokráci-

ától, ám néhány tárgyalás után ezt a díjat elengedték, sőt még egyezséget is tudtak kötni, melynek következtében Kalifornia állam elismerte az Uber működését. A nyár során újabb befektetők érkeztek a vállalathoz, köztük a Google Ventures is. Augusztusban megjelentek Afrikában, elsőként a Dél-afrikai Köztársaság fővárosában; emellett Indiában is elindították az alkalmazást.

2014
Eseménydús év volt ez a vezetők számára, egyre több városra kényszerítették el az applikációt, köztük

Pekingre is. Emellett számos új termékkel rukkoltak elő, köztük a biciklisfutár alapú Uber Rushsal New Yorkban és az UberPoolal, amelyen keresztül az utasok oszthatják meg a fuvarot egymás között. 2014. november 12-től Budapesten is elindult a szolgáltatás.

2015
A terjeszkedéssel egyre több bosszúságot okoz az adóhatóságoknak, többnyire a két véglet látszik megvalósulni: vagy véglegesen betiltják, vagy némi jogszabály segítségével, de engedélyezik a szolgáltatást. Spanyolországban betiltot-

ták, Londonban engedélyezték. A taxisok tüntetései sok esetben semmit sem értek, a brit fővárosban csak még több Uber-felhasználót hozott magával.

A magyar sajtó 2016-ban már nem a külföldi Uber-elleneskedéstől hangos, hanem a hazai taxisblokádtól és a megvert Uber sofőrtől. Egy szó, mint száz, olyan az Uber a közlekedésnek, mint az Airbnb a szálláskeresőknél: a tömeg imádja, az adóhatóság tiltja, a taxisok és a szállalodók pedig gyűlölik.

BUJDOSÓ BEÁTA ZITA

...ját, hanem csupán a szerzők véleményét tükrözik.

„Az nem megoldás, hogy betiltjuk a nehezen szabályozhatót”

Az Uber körüli viták ösztönözötték a nemzetállami határokon, tágabb értelemben pedig sokkal többről szól, mint egyetlen iparág problémájáról. Az ügy gazdaságpolitikai vonatkozásairól Dr. Bod Péter Ákost, egyetemünk oktatóját kérdeztük, aki 1990-ben kereskedelmi és ipari miniszterként testközelből tapasztalhatta meg egy merőben más origóból kiinduló taxistüntetést.

Önnek már volt szerencséje taxisokkal tárgyalni. Lát bármilyen párhuzamot az 1990-es események és a mostaniak között?

Nem sokat. Annyi felszíni hasonlóság azért akad, hogy ismét egy mozgékony és érdekeit jól képviselő szakmáról olvashatunk a hírekben. A szituáció viszont egészen más. A '90-es taxisblokádban a taxisok nem főszereplők voltak, hanem abban a játszmaiban ők voltak a gyalogok. Akkoriban a rendszerváltozás – hogy közlekedési példát mondjak – „bejáratási szakaszának” elején járt. A családott politikai ellenzék, amely tavasszal elvesztette a választásokat, nem szokott hozzá ahhoz, hogy nem nyer. Vadásztak az olyan lehetőségekre, mint amilyen az energiaárak drasztikus, ám elkerülhetetlen megemelése volt, amelynek a terhe alapvetően nem a taxisokra nehezedett, hiszen ők áthárítják – ha tudják – az utasokra. Valójában nem ők voltak ott a tárgyalópartnerek. Akkor egy politikai problémával álltunk szemben. A mostani egy iparági ügy, amely akkor lesz politikai, ha nem oldódik meg.

A politikai színezetet most is megtalálhatjuk annyiban, hogy a taxisszövetség elnöke szerint a taxisok nemcsak saját megélhetésük védelmében léptek fel, hanem „megelégelték a hatóságok lanyha és érdektelen magatartását”.

Ezt az érvet hallottam akkoriban is, hogy ők a társadalomért mentek ki. Amikor még boldog-boldogtalan taxizhatott, egy valóban jelentős, több mint 40 ezer fős populációt érintett a magasabb benzinár. Most

azonban van egy ésszerűtlenül homogenizált oligopol piac, amelyet egyrészt túl-, másrészt aluszabályoznak. Ezzel szemben ott az Uber, amely egy egészen más, hierarchia nélküli iparág-szervezést hajt végre információ-megosztással. Halkan mondja az ember, hogy valószínűleg utóbbi a jövő, előbbi pedig a múlt. Egy múltbeli logika ütközik egy új logikával. Lehet, hogy ez a jövő nem hibátlan, vagy legalábbis az átmeneti időszak nem tökéletes, de hosszabb távon tisztábban látunk.

A taxisszakszervezet képviselője a szabályozással kapcsolatban azt mondta, hogy a 2013-as rendelettel „megszűnt az egészséges verseny”.

Így van, az oligopol, szabályozott verseny nem igazán nevezhető tisztességesnek. Furcsa is, hogy a Gazdasági Versenyhivatal ezt átengedte annak idején. Egy szabályozott iparágban is lehetne érvényesíteni a piaci versenyt. Most például ez a néhány taxiscég nem versenyezhet nagy megrendelők kegyeiért, mert az árszabályozás megtiltja azt, hogy kedvezményt adjanak nekik. Az más kérdés, hogy a taxisoknak miért most jutott eszükbe kifogásolni a szabályozást. Nyilván azért, mert most versenyhelyzetbe kerültek.

Ez a versenykorlátozás társadalmilag mennyire indokolt?

Ez nagyon releváns kérdés, de erre a versenyhivatalnak kellett volna választ adnia, ugyanis ezek nagyon jól modellezhető ügyek. Ott vannak a nemzetközi példák, amelyek alapján a versenyhivatal gazdasági és jogi szakértői meg tudnák állá-

pítani, hogy melyik az a szabályozási forma, amely a fogyasztónak is jó. Nekem az a gyanúm, hogy ez a szabályozás a taxivállalatoknak jó, nekünk, fogyasztóknak nem annyira. Láthatóan annyira azért a munkavállalóknak sem, és emiatt tudott ez az alternatív szervezési forma, az Uber ilyen könnyen beindulni. Ez is egy tanulság: ha túlságosan elszakad a piaci normáktól egy új szabályozás, akkor az bevonzza az egyéb szerveződések. Ha valaki nagyon megemeli a taxistarifát, akkor kiprovokálja a feketetaxizást és az alternatív megoldásokat.

Lehet azt mondani, hogy az Uber definíciószerűen kimeríti a feketetaxizás fogalmát?

Nem, úgy helyes, ha szabályozatlant mondunk, a „fekete” már értéktöltettel is ellátna. Hozzáteszem, egy sor új technológia felveti azt a kérdést, hogy használói adóznak-e tisztességesen, és hol teszik azt. Mert a régi, fizikailag megfogható árutermelés és szolgáltatás esetében könnyebben teljesül a kormányzati adóztatás szándéka. Ebben az esetben azonban, amikor a felhőben van az információ, ez nehezebb. El tudom képzelni, hogy ennek nem ment utána a szabályozási gondolkodás. De akkor nem az a megoldás, hogy betiltom, ez abszurdum. A nehezen szabályozható „smart” megoldásokat kell kitalálni, mert a régi módszerek ezek szerint nem működnek. Minden ilyen konfliktusnál lehetőleg előre kellene lépni, de nekem az a benyomásom, hogy inkább visszafelé haladunk.

A taxis iparág védelme indokolt lehet a hatóság részéről az Uberrel szemben annak fényében, hogy eddig nem volt versenyre kényszerítve?

Ez taktikai visszalépés lenne, ami hosszú távon nem tud működni. Arra jó, hogy időt adjon az érintetteknek a jó megoldás megtalálására. Ha arra szolgál, hogy ettől hátha elmúlik a probléma, akkor ez kicsit olyan, mint amikor Pisitikének fel kéne kelni reggel, de magára húzza a paplant. Egy darabig még melege lesz, de előbb-utóbb ki kell másznia, mert a becsengetés az iskolában attól még nem fog elmaradni. Nekem az a félelmem ilyenkor, hogy egy jól artikulált csoport mindig látványosabb és rövid távon hatékonyabb tud lenni, mint az önszervező társadalom, mert meg tud mozgatni ezer embert. A potenciális tízezrek nincsenek ott az utcán, de attól még léteznek. Ez technológiák és szabályozási gondolkodások küzdelme, én pedig csak szurkolok, hogy ne retrográd és átmeneti megoldás szülessen, ami legfeljebb lassítja a folyamatot. Hiányolom ebből az egész purparléból azt a hatóságot, amelynek az lenne a dolga, hogy ezt megvalósítsa.

Idéjémmúlt az Uber stratégiájára azt mondani, hogy „ügyeskedés”, és helyesebb úgy fogalmazni, hogy a cég alkalmazkodik a technológiai feltételekhez?

Igen, de a probléma ettől még probléma. Azért mert egy cég mobil, az nem jelenti azt, hogy a közteherviselésen kívül maradhat. Csak meg kell találni a mobil aktivitáshoz tartozó rugalmas eszközt. Arra, hogy ez pontosan mi, ne várjon tőlem választ az olvasó. Miután azonban a szolgáltatások nagy többsége mobil, és a modern társadalomban a GDP 60-70%-át szolgáltatások teszik ki, ezt a problémát meg kell oldani. Ez egy generális ügy, amelyben minden technológiai változás kihívás. A reguláció – amióta az emberiség szabályokat alkot – mindig huzavona, az élet mégiscsak így halad. Az életünk tulajdonképpen „re-reguláció”, amit ha jól csinálunk, akkor az „smart”, ha nem, akkor az bürokrácia.

(A teljes interjú a corvonusonline.blog.hu-n olvasható.)

BOGATIN BENCE

Megállt az ország

Az 1990. október 25-től 28-ig tartó taxisbloká a rendszer-váltást követő első tömeg-tüntetés volt országunkban. A taxisok ellehetetlenítették Budapest és az ország több nagyvárosának közlekedését. A dunai hidakat, a fontosabb útkereszteződéseket elzárták, de ott voltak a határoknál is – csak a kivonuló szovjet csapatokat engedték át. Mi volt a kiváltó ok? Az egyik napról a másikra törtéző, drasztikus benzináremelés.

A taxisok 1990. október 25-én vonultak ki az utakra, miután a kormány bejelentette: október 29-étől 65%-os üzemanyagár-emelés lép érvénybe. A benzin ára így 39 forintról 64 forintra módosult. A Du-

na-hidakon taxik álltak keresztben, a határokon csak a kivonuló szovjet csapatokat engedték át. Időnként megnyitották az útzárat a civilek egy-egy csoportja előtt, de csak a mentőket, a tűzoltókat illetve az élelmiszerszállítókat engedték közlekedni. Antall József miniszterelnök ez idő alatt kórházban volt, Horváth Balázs belügyminiszter helyettesítette. Az áremelés hatására nemcsak az élelmiszer ára nőtt, az infláció is emelkedett.

A kormány arra hivatkozott, hogy az ország olajtartalmi megcsapantak, a Szovjetunióból érkező olajszállítmányok a rendszerváltás miatt akadoznak. Ehhez járult hozzá, hogy a kuvaiti háború miatt az olaj világgiazi ára is növekedett, tizenhét dollárról huszonkilenc dollárra.

A lakosság nagy része egyetértett a rendkívül nagy szervezőerővel rendelkező taxisok tiltakozásával. Amellett, hogy rendkívül sokan

voltak, – huszonötezer taxis dolgozott ekkoriban Budapesten – olyan eszközzel tudtak kommunikálni, ami rajtuk kívül csak a rendőrségnek és a mentőknek állt rendelkezésére. Mobiltelefonok híján a taxisok szervezettségét CB-rádió segítette. A bloká négy napig tartott. Október 26-án László Balázs kormányzóvivő törvénytelennek minősítette a blokádot, mivel azt nem jelentették be 72 órával előtte. A belügyminiszter azt nyilatkozta, mindent megtesznek, hogy megszüntessék a kialakult helyzetet, a rendőrség és a honvédség bevetéséről is szó esett. Göncz Árpád köztársasági elnök televízióban mondott beszédében kérte a taxisokat a bloká felüggesztésére. Kijelentette, hogy a honvédség főparancsnokaként azt semmiképp sem fogják bevetni. Budapest rendőrfőkapitánya is megtagadta a közbeavatkozást, kötelezése esetén lemondással fenyegetett.

Október 27-én kormánypárti tüntetést rendeztek a parlament előtt. A kormány tagjai közül többen megjelentek a Parlament ablakaiban – Horváth Balázs belügyminiszter majdnem ki is esett az egyikben. Még ezen a napon tárgyalások kezdődtek a kormány és a taxisok között. A taxisokat az úgynevezett Érdekegyeztető Tanács képviselte. Több napon keresztül tartottak a megbeszélések, október 28-án estére született megállapodás. Eszerint az üzemanyagárakat átlagosan 12 forintra csökkentették. Megegyeztek abban, hogy azt a továbbiakban a világpiac alakítja, valamint a fogyasztási adó fixálása mellett döntöttek.

Bíró Zoltán (Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet) szerint „itt a kormánybukatás volt a program.” Hozzátette, napokon múltott, hogy polgárháborús helyzet alakuljon ki Magyarországon.

KELEMEN FANNI

Uber kontra világ

A budapesti taxis demonstráció óta az Uber-ügy szinte kitérőmentes téma a magyar közbeszédből, jóllehet az amerikai startup cég már csaknem másfél éve jelen van szolgáltatásával a fővárosban. Mielőtt bárki azt gondolná, hogy az elharapódzó taxisok vs. Uber harc pusztán egy újabb hungarikum, ki kell ábrándítani őket: a cég szinte összes működési helyén felmerültek hasonló problémák.

Az Ubert 2009-ben alapította Garrett Camp és Travis Kalanick eredetileg UberCab néven. A vállalkozás alapötlete az volt, hogy a személyszállításban addig általános utas – taxitársaság – sofőr láncolatból kiiktassa a középső elemet. Az utasok ezáltal közvetlenül a sofőrt hívják a helyszínre egy mobilalkalmazáson keresztül, amelyet csak regisztrált felhasználók érhetnek el. A sofőr nem minősül taxinak, de még az Uber alkalmazottjának sem, miközben a tarifadíjak jóval alacsonyabbak az átlag taxikhoz képest. Különböző források több mint nyolcmillióra becsülik a felhasználók számát.

Az Uber 2011-ben indította el szolgáltatását először San Franciscóban, majd feltörekvő startup vállalként hónapról hónapra terjeszkedett az Egyesült Államok újabb városaiba. Első Amerikán kívüli működési helyként Párizsban jelent meg, az elmúlt öt évben pedig a világ mindegyik kontinensén megvette a lábát. Magyarországon 2014 novembere óta működik.

Majdnem mindegyik érintett országban fordultak elő konfliktusok az Uberrel kapcsolatban. Elsősor-

ban a taxitársaságok háborodtak fel, ugyanis szerintük a cég jogi kiskapukat kihasználva tesz szert versenyelőnyre. A szolgáltatás növekvő népszerűségével az érintett kormányoknak pedig a cég adózási, jobban mondva nem-adózási gyakorlata szűrt szemet. Ez rengeteg konfliktushoz vezetett, amelyek megoldása országokként különböző volt.

A legkézenfekvőbb állami reakció a betiltás vagy a szigorú taxisabályozás kiterjesztése az

Uberre. Jó példa erre Spanyolország, Hollandia vagy Belgium. Németországban pedig annyira megnehezítették a működési feltételeket, hogy a cég mára csak Berlinben és Münchenben van jelen. Más országokban a tiltás ellenére továbbra is működik – illegálisan.

Az Uber szempontjából pozitív kimenetelű csaták Nagy-Britanniában, a Fülöp-szigeteken és a cég hazájának számító Kalifornia államban fordultak elő. Ezekben az országokban először ugyan betiltották a cég működését, ám később olyan szabályozást fogadtak el, amelyek külön jogi kategóriába sorolják az Uber tevékenységét. Bizonyos kötelezettségek így is vonatkoznak rájuk, ám jóval enyhébbek a taxisokhoz képest.

Ezek az esetek jórészt a fejlett országokban fordultak elő, a fejlődő országok piacain azonban másféle kihívásokkal kell szembenéznie a cégnek. Kínában, Indiában és Dél-Afrikában például igen komoly a helyi konkurens cégek ereje, olyanra, hogy az előző év végén államokon átívelő stratégiai szövetséget is kötöttek egymással.

Mint látható, cseppet sem egyértelmű, hogy az Uberrel kapcsolatos viták hogyan zárulnak. Emiatt is kulcsfontosságú a magyar állami reakció, mert ez akár a cég egész térséggel kapcsolatos stratégiájára is hatással lehet.

OBERFRANK BALÁZS

„Jimmy Carter a magyar történelemről és kultúráról kérdezgetett engem”

Fáth Péterrel, a Közgazdász egykori fotósával és a fotórovat vezetőjével beszélgettünk ebben a hónapban. 1976-80 óta sok idő eltelt, azóta 18 évig volt az Amerikai Kereskedelmi Kamara vezérigazgatója, a GDF SUEZ kommunikációs és stratégiai vezetője, jelenleg pedig a nagy múltú TÜV Rheinland cégnél dolgozik. Képzettségét tekintve közgazdász, de élete nagy részét lobbistaként élte. Egy időben a Magyar Lobby Szövetség a három legjobb lobbista között tartotta számon az országban. Négy amerikai elnökkel is beszélgetett személyesen, a „how do you do”-nál sokkal hosszabban; Jimmy Carterrel két órát is eltöltött. Ennek ellenére a fotózás mindig is a szenvedélye maradt, és amellet, hogy rendszeresen fotózik, a NaturArt - Magyar Természetfotósok Szövetségének is az elnöke.

Milyen volt régen a Közgazdász és a szerkesztőségi ülések?

A negyedik emeleten volt két szoba. A Közgazdász szerkesztősége mindig aktív helye volt az egyetemi életnek, nagyon sokan ki-be jártak itt napközben, mindig pezsgett az élet. Nagyjából 30-40 ember kötődött a szerkesztőséghez. A Közgazdász akkor is havilap volt; hasonló, mint régen a Népszport. A főszerkesztő volt az, aki meghatározta a következő lapszám fő irányvonalát.

Mint fotós Ön is írt azért néha a Közgazdászba?

Néha azért igen, sőt jártam újságírói iskolába is. Iparszakon végeztem – ilyen szak talán már nincs is. Mindig egy üde színfolt volt a Közgazdász az egyetemen, mindig tudtunk mindenről, és én mint fotós kiemelkedően sok helyre mehettem. Így sikerült megismernem az egész egyetemet.

Hogyan jutott el végül a médiás időtöltésből és az iparszakra az Amerikai Kereskedelmi Kamarához és később a NaturArt-hoz?

Nem egy klasszikus „médiás” pályám van, bár a Magyar Újság-

írók Országos Szövetségének tagja vagyok még mindig. Jelenleg a NaturArt elnöke és a Magyar Fotóművészek Szövetségének tiszteletbeli elnöke vagyok. Ezeket a tisztségeket inkább szervező, integráló tevékenységemnek, egyéniségemnek köszönhetem. Az Amerikai Kereskedelmi Kamarához úgy kerültem, hogy egy ismerősöm szólt, hogy megüresedett ez a pozíció, nincs-e kedvem pályázni. (Neki nem volt.) Pályáztam az akkor hathónapos szervezethez, és többkörös interjúk során a sok jelentkezőből engem választottak. Itt számtalan sajtótájékoztatót kellett vezetnem, épp ezért jól jöttek a korábbi médiás tapasztalataim. Rengeteg újságíró ismertem meg. Ennek ellenére nem mondhatom, hogy a média töltötte ki az életem, ez inkább lobbizás és vállalatvezetés volt, mint klasszikus „médiamunkási lét”.

Úgy tudom, jelenleg is még aktívan fotózik. Mely témák a kedvencei?

Természetesen aki fotózik, az érzékeny minden egyes témára, de nekem a természetfotózás a fő területem. Amikor a Közgazdásznál voltam, akkor még inkább a riportfotózással foglalkoztam – erre számtalanszor nyílt alkalmam –, és pályázatokra is készítettem képeket. Többször volt szerencsém azzal, hogy jókor voltam jó helyen. Egyszer például a Parlament Vadásztermében, ifj. George Bush látogatása során a magyar gazdasági

és kulturális élet vezetői körében egyedül nálam volt „rendes fényképezőgép” akkor, amikor az elnök minden asztalhoz külön odament és szabályosan modellt állt. Mondanom sem kell, hogy nagyon népszerű voltam, és mindenki tőlem kért képeket azon az estén. A természetfotózás viszont csak kb. 10 éve része az életemnek.

Milyen fotós pályázatokra szokott jelentkezni?

Itt egyetlen egy van, ami szóba jöhet: az Év Természetfotósa pályázat. Ez a közép-európai régió legjelentősebb pályázata. Ezen nyerni vagy egyáltalán az első százba bekerülni már tehetséget, sok munkát és kitartást igényel. Már kategóriát is sikerült nyernem, viszont annak ellenére, hogy a szövetség elnöke én vagyok, természetesen nem kapok semmilyen előnyt – hiszen a pályázat anonim. Az elnöki tisztséggel inkább csak sok adminisztrációs feladat hárul rám, ami elveszi az időmet a tényleges fotózástól...

El lehet mondani viszont a magyar természetfotósokról, hogy nemzetközi szinten is elismertek és tehetségesek, nagyon nagy pályázatokról hoznak el díjakat.

Jelenleg mivel foglalkozik? Merrefelé tart a karrierje?

Én nem vagyok fiatalember, 58 éves vagyok. Nem tervezek rettenetesen nagy pályamódosításokat. Nemrégiben a TÜV Rheinland cégnél egy

ír vezérigazgató vette át a magyarországi részleget, és ő kérte a segítségemet ahhoz, hogy segítsék a céget modernebbé, eredményesebbé tenni. Ez egy 150 éves német cég, amelyik 26 éve van jelen Magyarországon. Nagyon sok itt az érték, amit meg kell őrizni, és sok a lehetőség, amit ki kell aknázni.

Ahogy említette korábban, négy amerikai elnökkel is találkozott, és Jimmy Carterrel alkalmi is volt két órát beszélgetni. Miről lehet egy amerikai elnökkel beszélni, úgy őszintén?

Érdekes történet volt! Azért volt rá alkalmam, mert Jimmy Carter ellátogatott Magyarországra a Habitat For Humanity szervezésében. Ez az alapítvány azzal foglalkozik, hogy jelentkező családoknak házakat épít. Ötszáz embert összegyűjtöttek, akik házat szeretnének építeni, és közösen építenek egyszerre húszat, aztán megint húszat, amíg mindenkinek fel nem épül a háza. Minden hihetetlenül jól meg van szervezve és tényleg egy hét alatt sok ember fel tud építeni valódi otthonokat.

Ez nem egy nyílt sajtóesemény volt. Carter elnök több napon keresztül ott volt és dolgozott keményen. Hétfőn, amikor megérkeztünk, még csak a betonlapok álltak, és péntekre kész lett húsz ház kerttel és kerítéssel együtt! Jimmy Carter gyakorlott asztalos, és egy időre, két órára én voltam beosztva mellé segíteni. Persze keresték azokat, akik jól beszéltek angolul, és ezért adódott végül a lehetőség, hogy dolgozzak/beszéljek vele. Egy héten keresztül ott volt, és együtt dolgozott és ebédel velünk minden nap.

Nagyon sok mindenről adódott lehetőségem beszélgetni vele. Ha egy ember az amerikai elnökkel beszélget, akkor érdemes észben tartani, hogy inkább ő kérdez. Persze én is kérdezhettem, de inkább ő tette ezt, főleg a magyar kultúráról és a történelemről. Nagyon sokat beszélgettünk '56-ról és az amerikai magyarságról.

Nagyon szerencsésnek mondhatom magamat ezért az életpályáért, amit eddig bejártam, és remélem, hogy továbbra is segíteni tudok a környezetemben élő embereknek.

KOVÁCS-DOBÁK GÉZA

Még nem tudod, mi az a JÉG?

projektvezetőként megtudhatod, milyen vezető válhat belőled – tréningjeinkkel, tapasztalatunkkal mindenben segítünk neked. Marketing teamünk felelős az események híreszteléséért, minden megjelenésért; HR-eseink a felvételiért, a személyes fejlődésért, a csapatépítőkért felelnek; pénzügyeseink pedig tervek készítenek, kontrollálnak. A rendezvényszervezés minden aspektusába bepillantatsz, sőt olyan nagy cégekkel működhetsz együtt, mint a BigFour vállalatok, az MNB, a Red Bull, a Randstad, a GE, a P&G stb. Szívesen látunk szervezetünkben, keress minket a Facebookon, jelentkezz a hr@bcejeg.hu címen, valamint kukkants rá megújult honlapunkra: www.bcejeg.hu!

találd a helyed nemcsak a szervezetben, hanem az egyetemen is. Ezért is szól így a mottónk: „Ha számít a jövőd!” Önmegvalósítás, önfejlesztés, vezetőképzés, kapcsolatépítés,

közösséghez tartozás – társaságunk legfontosabb értékei, amelyeket be is vezettünk a működésbe. Szívesen csatlakoznál? Hadd mutassuk be a munkacsoportjainkat:

Most röviden bemutatjuk neked: a Jövőkép Generációját a K Kari Napok szervezői csapata alapította 2014-ben. Fő tevékenységünk az említett rendezvény megszervezése minden évben – idén április 11-14. –, továbbá előadásokat és nyílt tréningeket tartunk a hallgatónak, valamint belső tréningeket a tagjainknak.

A JÉG-ben nagy hangsúlyt fektetünk a személyes fejlődésre; számunkra az a legfontosabb, hogy te magad meg-

„Bízd magad a Rókára!”

Amikor egy online áruházból vásárolunk, számos kézbesítési lehetőség közül választhatunk. A klasszikus személyes átvétel mellett több helyen felajánlják nekünk az ingyenes házhoz szállítás, a csomagküldő futárszolgálatok, illetve a hagyományos postai küldemény lehetőségét, de lehet, hogy nem tudunk a megfelelő időpontban a helyszínen tartózkodni. Rendelhetjük Pick Pack Pon-

tokra is vagy választhatjuk a Foxpost terminált, amelyből már két előadás között, az egyetemen is bezsebelhetjük a zsákmányt a főépület déli szárnyában.

A különböző méretű rekeszekből álló csomagautomaták az egész országban megtalálhatóak, főként nagyobb bevásárlóközpontokban üzemeltetik őket, használatuk pedig kényelmes és biztonságos. Amennyiben csomagunk 25 kg-nál könnyebb és maximum 60x36x62cm nagyságú, saját magunk is felad-

hatjuk, és akár egy munkanap alatt is célba érhet. Nem kell bosszankodnunk a hosszú sorbaállás miatt, még a címzéssel és a szép csomagolással sem kell törődnünk. A célterminál kiválasztása után az átvételi telefonszámát kell megadnunk, majd egy számot kell a csomagra írunk (ez helyettesíti a címzést). A fiók méret megadását követően bankkártyával fizethetünk – készpénzes opció nem szerepel a listán. Átvétel esetén az első lépés meg egyezik a fentiekkel, viszont a saját számunkat kell bepötyögnünk, amelyre a kézbesítést követően egy szöveges értesítésben ajtónyitó kó-

dot kapunk. Ha meggondoltuk magunkat, a terméket 14 napon belül visszaküldhetjük – a korábban kapott kóddal tudjuk a helyére tenni a pakkunkat. Az ajtó záródását követően más dolgunk nincs, a Róka gondoskodik mindenről.

Találkoztunk már versenyképes árákkal, szupergyors kiszállítással és hasonló „dobozos” megoldással a Webox kivitelezésében. Miért bízzuk magunkat mégis inkább a Rókára? A Foxpostnál nagyobb úrtartalmú tárolókat vehetünk igénybe, nincs szükség címzésre, QR kódok használatára, a jelzés is közvetlenül a mobiltelefonunkra érkezik, ezért nem probléma az internetkapcsolat hiánya sem.

KLUBERT DÓRA

Tavaszi Elsős Nap a Széchenyi István Szakkollégiumban

Voltál a Téli Táborunkban, és már alig várod a következő SZISZ-es rendezvényt? Nem tudtál eljönni a táborba, de érdeklődsz a szakkoli iránt? Vagy csak szeretnél részt venni egy izgalmas előadáson? Ha bármelyik kérdésre igen a válaszod, akkor mindenképp érdemes benézned február 16-án, kedden a SZISZ Elsős Napjára, ahol a félévet egy igazán színvonalas előadással nyitjuk meg (helyszín és további részletek hamarosan).

Az Elsős Napon bemutatkoznak a tavaszi Elsős Kurzusaink is, ame-

lyekre szeretettel várunk minden első- és másodévest. Az EK-k olyan kötetlen, kicscsoportos beszélgetések, melyeket a kollégium tagjai tartanak Nektek az egész félév folyamán. Ha ellátogatsz valamelyik EK-ra, bepillantást nyerhetsz a kóli szakmai működésébe, megismer-

heted a SZISZ tagjait, illetve a többi érdeklődőt – és persze korlátlanul kifejtheted a véleményed egy számunkra érdekes témában. Tavasszal is széles kínálatot várunk Titeket: a sávós kurzusokon a SZISZ szakmai rendszerének alapját képező négy tudományterület-

be kösölthettek bele (szociológia, law&economics, kormányzati gazdaságtan és pénzügyi közgazdaságtan). Ezek közül érdemes akár többet is meglátogatni, kiválasztani a számunkra legszimpatikusabbat, ugyanis ha később felvételizni szeretnél hozzánk, valamelyik sávra kell beadnod a jelentkezésed. Kedvcsinálónként eláruljuk, hogy lehetőség lesz bejárni Budapest rejtett zugait, a hazai politikáról beszélgetni vagy megvitatni a nyilvánosságban zajló eseményeket.

Az Elsős Napról és az Elsős Kurzusokról hamarosan további részleteket olvashatsz a Facebookon (<https://www.facebook.com/szechenyiszakkoli/>) vagy a www.szisz.hu honlapon. Február 16-án találkozunk!

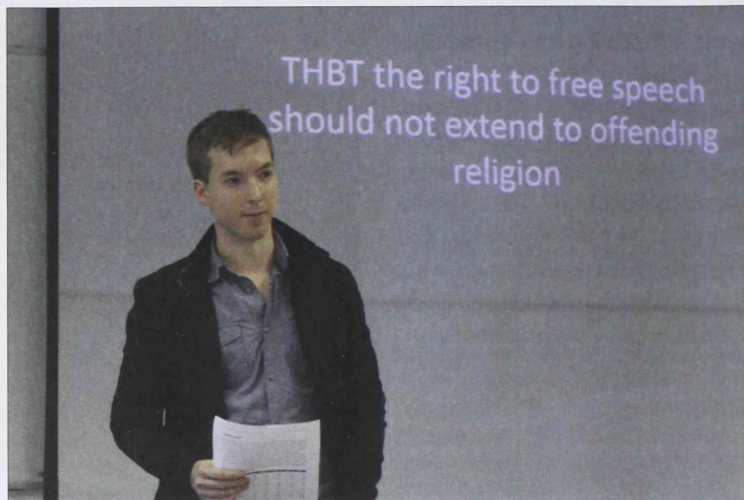
Ne csak hallgass! Érvelj és cáfolj a Corvinus Vitaklubban!

Március 12-13. között ismét Budapest Open. A kétnapos nemzetközi vitaversenyt idén már ötödik alkalommal szervezik meg a Corvinus, a CEU és az ELTE vitaklubjai. A minden eddigénél több résztvevővel zajló eseményen négy kontinens többtucatnyi egyeteméről hetvenkét csapat vesz majd részt. Minden vita nyitott a nyilvánosság számára.

Ha érdekel, hogyan élezi elméjét a világ egyetemistáinak legjava, gyere el a Budapest Openre! De már a szorgalmi időszak kezdetétől veled tarthatsz a Corvinuson keddenként, a CEU-n pedig szerdánként este 7 órától. Vitáink legfontosabb tényezője az érvelés minő-

sége. Témáink a nemzetközi kapcsolatokról és a gazdaságpolitikától kezdve a nemi szerepeken át akár a jogi és filozófiai dilemmákig körünk legfontosabb kérdéseit boncolgatják.

A formális vitázás számtalan olyan készséget fejleszt, amely az egyetemen és a munkaerőpiacon is egyedülállóan hasznos. A beszélőknek rövid felkészülés után mindössze hét-hét percük van álláspontjuk bemutatására, így előtérbe kerül a rendszerezett, mégis spontán gondolkodás és előadásmód. A vitázás szintén hozzásegít a nyitott világkép kialakulásához, hiszen minden indítvány mellett és ellen is számtalan érv hangzik el. A hétköznapiakban gyakran elbeszélünk egymás mellett a vitázók viszont hozzászoknak az aktív hallgatáshoz, hogy az elhangzottakra reagálva érveiket közvetlenül ütköztethes-

sék. Mindez gyakorlati úton fejleszhető a leghatékonyabban, ezért várunk mindenkit vitaklubunk heti tréningjeire, ahol minden ér-

deklődő szabadon kipróbálhatja magát tapasztalt vitázóink segítségével. További információk honlapunkon: www.debatehungary.com

Felvételi a FAKT-ba

Szeretnél az egyetemi éveid alatt a lehető legtöbb élménnyel gazdagodni? Szeretnél az egyetemen belül egy összetartó baráti társasághoz tartozni? Szeretnél a szokásos előadás-vizsga-buli körön kívül többet kihozni magadból?

Ha a válaszod igen az előbbi kérdésekre, akkor a Fiatal Autonóm Közgazdászok Társasága Szakkollégiumban a helyed, ahol fejlesztheted képességeidet és tudásodat, különleges kurzusokon, előadásokon és

business projekteken vehetsz részt, továbbá egy második otthonra lehetsz berkeinkben.

Tudj meg többet a FAKT-ról és gyere el Infóestünkre, melyet várható-

an március 1-jén tartunk. Itt részletesen bemutatjuk a szervezetünk működését, a FAKT nyújtotta lehetőségeket és személyesen is megismerhatsz minket. A programot vé-

gül egy kötetlen beszélgetéssel zárjuk egy közeli pub-ban.

Az Infóestet követő napokban, egészen március 6-ig tartjuk felvételenket első- és másodéves hallgatók számára. Először is írásbeli jelentkezésedet várjuk, melynek kérdőívét honlapunkon találod majd meg (fakt.org.hu), ahol főleg személyes motivációdra és gondolkodásmódokra vagyunk kíváncsiak. Ezt követően pedig minden jelentkezőt várunk egy személyes beszélgetésre, ahol még jobban megismerhetünk és bebizonyíthatod, hogy köztünk a helyed.

Ne habozz jelentkezni hozzánk, hiszen a FAKT garantáltan felpörgeti és megszínesíti az egyetemi éveidet!

A HaKöSz idén is folytatja

Tavaly a 10. KözJóTett keretében minden eddigi rekordunkat megdöntve több százan gondoltátok úgy, hogy hallgattok az „Indulj el az önkéntesség útján!” felhívásunkra. A jubileumi KözJóTett különleges programja, avagy zászlóshajója a Bólyai gyermekotthonban tartott Kertépítő piknik volt. A háromnapos rendezvény során rendbe tettük az ott-

hon kertjét, és a kertészkedés mellett raklapbútorokat is készítettünk.

Nemcsak a 10. KözJóTett valósult meg tavaly, de ősszel tovább bővült a MeGyek – Gyermekmentor program, és idén februártól is várjuk az új mentorokat. A PwC – Másokról szól pályázaton – bizonyítva elhivatottságunkat –, díjazottak lettünk, így „Életrevalók” néven programsorozatot indítunk a hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatására az élet alapvető területein. Témánk lesz például a bizton-

ságos internethasználat és a pénzügyi tudatosság is.

Újra sikerült szebbé tenni a rászoruló karácsonyat Mátraderecsken, hisz több mint egymillió forint értékű adományt gyűjtöttünk össze. Hosszasan folytathatnánk még, hogy mennyi minden történt, a paintball játszmákon át az állatmenhelyek látogatásáig, a közös társasozások és szakmai tréningek mellett, de nehéz lenne ennyi élményt ily sűrítve átadni.

Így most csak köszönjük Nektek az eddigi támogatást és ígérjük, hogy idén sem fogunk lustálkodni! A

MeGyek mellett az Impulzus projekt is folytatja működését és még négy új projektünk lesz – ha kíváncsi vagy, látogass el a honlapunkra a részletekért!

„Lehet élni zene nélkül is...”

„Lehet élni zene nélkül is. A sivatagon át is vezet út. De mi...)(...) azt akarjuk, hogy az ember ne úgy járja végig élete útját, mintha sivatagon menne át, hanem virágos réteken.”
 – mondta Kodály Zoltán. Mi, a Prelude-ösök minden héten kétszer összegyűlünk és dalokat tanulunk, hangképzünk és harmóniákat csiszolgatunk. Közel 40-en vagyunk, diákok és már végzetek egyaránt, és mindannyian egyetértünk Kodály szavaival.

2015 novemberében részt vettünk a Kodály Zoltán Kórusversenyen, ahol amellet, hogy saját, vegyeskari kategóriánkat megnyertük, elnyertük a verseny nagydíját és a közön-

ségedíjat is. A díjknál azonban fontosabb volt számunkra, hogy azok az üzenetek (pl. szülőföld-elhagyás), melyekről darabjaink szóltak, halló és értő fülekre leltek.

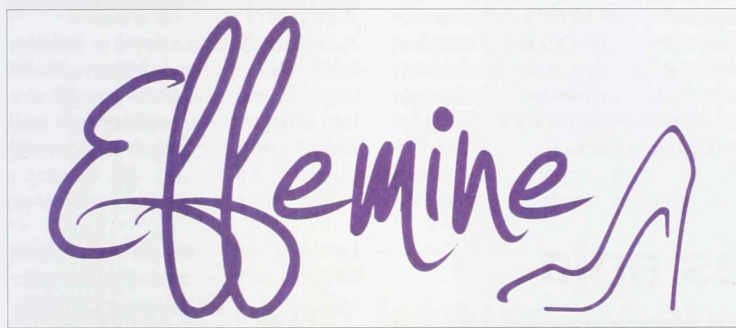
Színes repertoárunk a régebbi zenétől a kortárs komolyzenéig sok mindent tartalmaz. Így volt ez a novemberi versenyen és a január végi koncertünkön is, melynek anyaga kar-nagyunk, Kabdebó Sándor doktori disszertációjára, a szerelem témájára épült. Egyetlen koncerten belül volt a szerelem „tisza forrás”, „édes fülemülecske”, de egyúttal „didergő éj” és „kínzó fal” is.

Ha szívesen tartoznál ebbe a színes közösségbe, ismered a kottát és szeretsz énekelni, látogass meg minket bátran a Bakáts Téri Ének-Zenei Általános Iskolában kedden és csütörtökön este fél 7-től! Nézd meg honlapunkat a www.prelude.hu címen vagy keress minket a Facebookon! Várunk sok szeretettel!

A PRELUDE KÓRUS

McKinsey a Corvinuson!

Az eddigi nagy érdeklődésre való tekintettel a Sikeres élet-történetek előadásorozatunk ebben a szemeszterben is folytatódik. Idén is kiemelkedő, eredményes, inspiráló embereket invitáltunk meg, hogy megismerhessük történetüket és megtudhassuk, hogyan sikerült a karrierjükben odáig jutniuk, ahol éppen tartanak.

dik szakmájában. Ha közelebről is megismerkednél Vele és kíváncsi vagy arra, milyen vezető pozícióban lenni, Ő hogyan állja meg a helyét, Neki hogyan sikerült összegegyeztetnie a szakmai és a ma-

gánéletet, akkor gyere el Te is! Itt a nagyszerű alkalom, hogy közelebről is megismerkedj egy felsővezetővel!

Március 17-én 18 órakor várunk szeretettel erre a kötetlen beszél-

getésre, ahol akár a saját kérdéseidet is felteheted! A helyszínről az Effemine Facebook-oldalán (www.facebook.com/effemine.hu), illetve az előadás eseményén tájékozódhatsz majd.

Az Effemine csapata a 2016-os évre ezenkívül sok mással is készül; márciusban többek között egy konferenciát szervezünk, melynek részleteit hamarosan megtudhatod. De még ezelőtt találkozunk a március 2-3-án, a SYMA rendezvényközpontban megrendezett HVG Állásbörzén, ahol kiállítóként végig megtalálhatsz minket, és személyes tanácsadásainkat is kérheted.

Várunk szeretettel programjainkra!

EFFEMINE
 – EGYESÜLET A FIATAL NŐKÉRT

Tegyél Te is az ingyenes érettségi-felkészítésért!

Ha tavasz, akkor érettségi, ha érettségi, akkor tanulás. De ha tanulni kell, ki ne takarítaná ki inkább százszor a szobáját tudásának gyarapítása helyett vagy menne el még fogorvoshoz is szívesebben? Amikor pedig leülünk, hogy végre felkészüljünk a vizsgára, szidjuk magunkat, hogy miért nem figyeltünk jobban órán, hiszen a kérdések mindig akkor jönnek, mikor nincs ott a tanár, hogy megválaszolja őket.

A Studium Generale, a Budapesti Corvinus Egyetem hivatalos érettségi előkészítője jól ismeri ezeket a problémákat, ezért szervezi meg minden évben diákjainak a Tavasz Táborát, ahol napi nyolc órában, 6-7 fős csoportokban készíti fel a nagy megméretetés előtt álló nebulókat matematikából, történelemből és közgazdaságtanból. A fennmaradó időt – amit egy átlagos diák a Facebook előtt tölt –, a táborban sportolással, vetélkedőkkel és előadásokkal van lehetőség elütni. De mi is igazán különleges ebben a táborban? Az, hogy elmentésben a többi hasonló lehető-

séggel, a Studium Generale által kínált tábor teljesen ingyenes, az első naptól egészen az utolsó elköszönésig. Ahhoz viszont, hogy táboraink és szombati oktatásunk is ingyenes maradjon, szervezetünknek támogatásra van szüksége, melynek oroszlánrészét minden évben az adó 1%-os felajánlások teszik ki. Ha Te is az SG-vel készültél fel az érettségire, esetleg voltál Tavasz Táborunkban is, vagy csupán szimpatikus számodra a küldetésünk, kérünk, támogass minket, hogy a következő 45 évben is ingyenesek maradjunk!

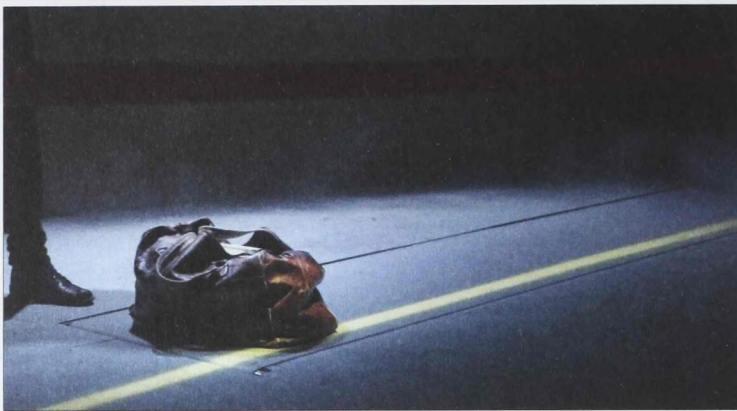

Sárga vonal – kritika

Egy harmadéves színművész hallgató ismerősömön keresztül – aki nem melleleg fontos szereplője is – véletlenül botlottam bele a szezon egyik legizgalmasabb darabjába és előadásába az Ódry Színpad Padlásán.

A 2013-ban indult „színműs” osztály – Fullajtár Andrea és Zsámbéki Gábor vezetésével – két évnyi stúdióelőadás és zártkörű, de legalábbis csak egy szűk réteg számára elérhető megjelenései utána Juli Zeh és Charlotte Roos fiatal német szerzők darabjának magyarországi ősbemutatójával állhattak először a széles nyilvánosság elé. A Kerényi Gábor fordításában megjelent művet Zsámbéki Gábor rendezte a tizenegy főt számláló osztály számára, akik maximálisan kiállták az első próbát, melyet a november óta futó teltház előadások is bizonyítanak.

A darab igazán mai, és emiatt sokak számára átérzhető, húsba vágó mondanivalójával tökéletes választásnak bizonyult a fiatalok

számára, hiszen könnyebben azonosulhattak a problémákkal és a szerepekkel, mint ha mondjuk a Macskajáték öreg hölgyeinek szerepében kellett volna helytállniuk. A sok, különböző karakter lehetőséget teremtett, hogy minden növendék megmutathassa tudását, ugyanakkor a darab rövidege és az ehhez képest nagyszámú szereplő nem tette lehetővé a bonyolult jellembrázolásokat, így a megformálás nehézsége a figura háromnegy legjellemzőbb ismertetőjegyével és esszenciájával történő megragadásában rejlett.

A több szálon futó cselekmény mögött egy lényeges és napjainkban mindannyiunkat egyre inkább érintő kérdést feszeget: a túlszabályozottság, az egyéni szabadság és a társadalmi konvencióknak való megfelelés vagy azok elutasításának problematikáját tárgyalja. Bemutatja a három alapvető embertípust: a belenyugvót, a passzivitást választót és a lázadó rebelist.

A minimalista díszletek – néhány fehér vászon és ósdi bútor – között játszódó mű sok apró epizódja eleinte látszólagos összefüggések nélkül követi egymást, azonban ezek

hamarosan összeállnak egy egészszé, láthatóvá válnak a karakterek közötti kapcsolatok, melyek értelmet adnak a korábban homályosan értelmezhető részleteknek is.

Paul, a konvenciók és társadalmi szabályok ellen lázadó fiatal a darab elejétől a csúcspontig feszegeti egyre erőteljesebben az egyéni szabadság határait, bár ez sok esetben értelmetlen szórszálhasogatásnak is tűnhet a néző számára. Másként különönc performansz-művész szerepelt, aki elárverezteti magát a líbiai forradalmárok megsegítése érdekében, de mégis hajlandó beállni a sorba, a sárga vonal nekünk fenntartott oldalán maradni. Elismerésre méltó kettejük mellett a szerepbéli barátinót alakító Ballér Bianka, akinek játéka talán a legszínesebb mindannyiuk közül.

Izgalmasak az ilyen bemutatkozó darabok, hiszen a jövő ismert színezeit és színésznőit ismerhetjük meg bennük és követhetjük pályájuk fejlődését már a kezdeteiktől. A Sárga vonal a fentiek miatt az egyik legérdekesítőbb, a nézőt az elejétől a végéig maximálisan lekötő darab a jelenlegi fővárosi kínálatban, így megtekintése minden színházzszerető számára különösen ajánlott.

HORVÁTH MÁTÉ

Saul fia és apja

A Saul fia olyan pályát futott be világszerte, amilyen talán évszázadonként egyszer adatik meg magyar filmnek. A cannes-i filmfesztiválon már érezhető volt, hogy Nemes Jeles László alkotása elhozza a világhírnevet a hazai filmkészítés számára. A Golden Globe-díjat egy egész nemzet ünnepelte, most pedig az Oscar-díj miatt izgulhat minden magyar. A média pedig nyár óta próbálja megfejteni: mi a Saul fia sikerének titka?

emberi fájdalomról esztétikum legyen, ami Nemes Jeles szerint a filmművészetben nehéz kihívás.

A Saul fiát most már világszerte vetítik, itthon pedig a Golden Globe elnyerése után néhány mozi újra műsorára tűzte a filmet, ami megdöntötte a szintén rekorder 2015-ös film, a Liza, a rókatündér nézettségét. Hogy miért kíváncsiak világszerte emberek Saul történetére? A rendező szerint azért, mert egy újszerű fókusz van – pontosabban, ha a kameraállását tekintjük, végig csak Saul. A Sonderkommandórol mindig is

kevesebb szó esett, ha a különböző holokausztfeldolgozásokat vesszük sorra. A történet nagyon sűrű, mindössze 24 óra a belső játékidő, amely teljesen beszippantja a nézőt. A filmben egy valódi ember testének és lelkének koszeit és néha tisztaságait láthatjuk.

A Röhrig Géza által megformált Saul arca szinte beleég az emberbe. Vele együtt követjük végig, miként folyik a munkatáborban töltött ideje, hogyan próbál alkudni és kiszabadulni a kötelességei alól, csak hogy megtegye az egyetlen dolgot, ami reményt ad neki – eltemetni a fiát. A Saul fia az emberi remény és reményvesztettség nyers és brutális valóságát mutatja meg. Nemes Jeles szerint a történetben találunk valós, történelmileg hiteles alakokat is. A Los Angeles-i premier után pedig találkozott egy ott élő, görög származású zsidó férfival, aki a Sonderkommando tagja volt. A rendező elárulta, ha a forgatás előtt találkozik a férfival, nem csinálta volna meg a Saul fiát, mert azt, ami ott történt, sehogy sem lehet kommunikálni.

A kommunikáció érdekes szerepet játszik a filmben, Saul nagyon keveset és csak tömönatokban beszél, miközben a munkatábor nem-

zetiségi és nyelvi keveredését láthatjuk, a magyar szavak viszonylag ritkák, de nagy jelentőségük van. Saul nem egyszer beszél csak magában magyarul. Ha a rendező magyar zsidó, de francia származását is vesszük, nem is csoda.

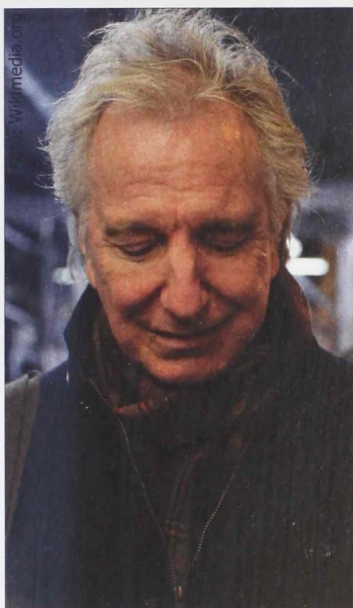
A Saul fia azzal a szándékkal készült, hogy közelebbivé, emberibbé tegye azt a még mindig feldolgozhatatlan dolgot, amit a második világháború ránk hagyott. Nemcsak a filmben, de Nemes Jeles László beszédeiben, személyiségében is látszik a közvetlenség, ahogyan szinte letámadja az embert, és rákényszerít, hogy érezzünk Saullal. A január 10-i Golden Globe-díjátadón Helen Mirren színésznő megható zavaival vette át a rendező az elismerést. Nemes Jeles arra hívta fel a figyelmet, hogy a holokauszt az évek során egy absztrakt dologgá vált, a Saul fia pedig egy arcot mutat meg. „Ne felejtsük el ezt az arcot” – mondta a tapsvihár közepette.

A február 28-án megrendezendő 88. Oscar-díjátadó gálát pedig ismét együtt izgulhatja végig Magyarország, hogy vajon megnyerhetjük-e megint azt szobrot a legjobb külföldi film kategóriában.

TAMÁS DOROTTYA

Akinek a hangja örökké visszhangzik – Alan Rickman emlékére

Alan Rickman január 14-i halála megrázta az egész színészi világot, nem kevésbé a Harry Potter rajongókat, akik mindegyike a sorozat legösszetettebb alakját, Perselus Pitont köszönhették a brit színésznek. Habár Alan Rickman egész életében mindössze három elismert szerepet játszott, mégis ezeknek köszönheti legnagyobb sikereit. Rickman 69 évesen, rákban hunyt el.

vel ívelt fel, 41 évesen. Hans Gruber főgonosz szerepére Hollywood is felfigyelt, Rickmant azóta a gonosz karakterek megformálása miatt ismeri a legtöbb ember, habár a színész egy interjúban elmondta, nem igazán kedveli ezt, mivel

egész karrierje során mindössze három ellenséget játszott. Feltűnt a Kevin Costner-féle Robin Hoodban Nottingham bírájaként, főszereben játszotta Raszputyint, az Alice Csodaországban hernyója pedig az ő hangján szólalt meg, melynek folytatása idén jelenik meg.

A brit színész színházi szerepei miatt is kedvelt volt, sőt többször megmutathatta ének tudását is – leghíresebb zenés alakítása a Tim Burton által rendezett Sweeney Todd-ban történt. Habár romantikus filmjei kevésbé ismertek, élete során többször is játszott ilyen filmekben. Az 1995-ös Értelmem és érzelem adaptációban Kate Winsletnek verseket olvasó Brandon ezredes alakította. Kate Winslet az A Little Chaos című filmben is feltűnik Anannel, akinek ez volt az második rendezése. Alan Rickman oldalán többször játszott Emma Thompson, akivel közeli barátságot ápoltak, aki úgy emlékezett vissza Rickmanre, mint a legtehetségesebb színészek és rendezők egyike, az ember, akiben teljesen megbízott. Az Igazából szerelem című, már klasszi-

kusnak számító karácsonyi filmben pedig Thompson félrelépő férjét alakította.

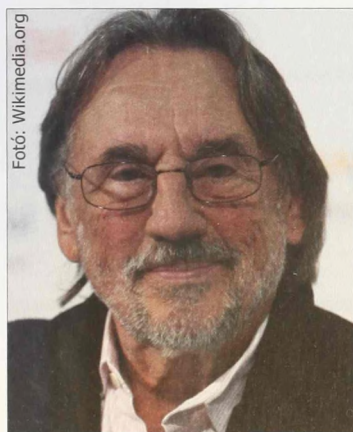
Kollégái és barátai a humorát, a segítőkészségét, a tehetségét és a különleges hangjátékát méltatták halála utáni megemlékezésekben, ami az egész világot megrázta. Alan Rickmanról tucatnyi színész emlékezett meg az interneten világszerte, többek között a Harry Potter szereplői és maga J. K. Rowling is. Külön tragédia volt a halála a könyvsorozat rajongóinak, akik most érezhették igazán, gyerekkoruk véget ért, hiszen meghalt a „legbátrabb ember”, akit Harry valaha ismert. A rajongók a londoni King's Cross pályaudvar 9 és ¾-ik vágányánál emlékeztek virágokkal és mécesekkel.

Rickman felesége, Rima Horton munkáspárti politikus volt, akit a színész 2012-ben titokban vett el. Rima 18 évesen lett Alan első barátnője, akivel mintegy harminckilenc évet éltek együtt, gyerekük nem született. Alan Rickman rákbetegsége a nyilvánosság előtt teljes titokban zajlott le.

TAMÁS DOROTTYA

Elment az utolsó nagy képirómesterek egyike

Január elsején, életének 85. évében Kaliforniában érte a halál a legendás magyar operatőrt, Zsigmond Vilmost, akinek újító szemléletmódja a mai napig megkerülhetetlen a filmtörténelemben. Munkája elismerését pedig mi sem bizonyítja jobban, mint hogy életében elnyerte az Oscar-, a BAFTA-, illetve az Emmy-díjakat, valamint Cannes-ban életműdíjjal is jutalmazták.

művészeti Főiskolára, ahol operatőrként végzett. Néhány társával felvételeket készítettek az 1956-os forradalomról, majd ugyanezen év novemberében tízezer méternyi filmszalaggal elhagyta Magyarországot. Ezeknek a felvételeknek hatalmas jelentőségük lett később, hiszen több nyugati médium is bemutatatta őket, így a világ egy reális képet kaphatott a vasfüggöny mögött zajló forradalomról.

Az USA-ban lelt új otthonra, ám a beilleszkedés nem ment zökkenőmentesen. Közel tíz évnek kellett eltelnie ahhoz, hogy Hollywood felfedezze magának későbbi úttörőjét. Ehhez egy szemléletváltás kellett, ami a hatvanas évek végén történt meg, az új áramlatokon alapuló filmkészítés pedig gyorsan kiemelte Zsigmond Vilmos páratlan tehetségét. Mivel az operatőr kisujjában volt az összes európai nemzet filmes szemléletmódja, rengeteg munkát kapott, ám gyorsan kiderült, hogy többre hivatott, hiszen teljesen újszerű látásmóddal rendelkezett. Képes volt az európai szemléletek vegyítésére, valamint fő perspektívája az ember részletes és emocionális bemutatása volt, amely így közelebb hozta a bemutatott egyént a nézőhöz, aki így könnyen tudott azonosulni a látottakkal.

Zsigmond Vilmosnak megadatott, hogy olyan legendás rendezőkkel dolgozhasson együtt, mint Steven Spielberg, Woody Allen vagy éppen Martin Scorsese. Spielberg Harma-

dik típusú találkozások című filmjében nyújtott operatőri munkájáért 1978-ban megkapta az Oscar-díjat – ezenkívül még háromszor jelölték a filmszakma legrangosabb díjára –, továbbá BAFTA-díjjal is jutalmazták A szarvasvadászért, valamint Emmy-díjat kapott a Sztálin című HBO-filmért is. A színészek és a rendezők is nagyon szerettek vele dolgozni, Woody Allen például egyszer azt mondta róla, hogy a kamera mögött olyan, mint egy hadvezér.

A szakma maximális elismerése és tisztelete, valamint egyedi, újító látásmódja eredményezte azt, hogy 2003-ban beválasztották a filmtörténelem tíz legnagyobb hatású operatőre közé. A „fények és árnyékok szerelmese” merte a saját útját járni, soha nem követte az aktuális trendeket, mindig megmaradt más-képp gondolkodónak és másképp látónak. Ezért vált azzá, aki, és ezért hagyott kitörölhetetlen nyomot a filmtörténelemben.

KASZÁS ALBERT

A megismételhetetlen Dixi tanár úr

Keveseknek adatik meg, hogy a zene erejével egyszerre oldják fel a művészet és a szórakoztatás, a különböző rasszok, kultúrák és ízlések, de még a politikai-ideológiai orientációk között feszülő ellentéteket is. Mindez sikerült Benkó Sándor klarinétművésznek, a világhírű Benkó Dixieland Band jazzegyüttes vezetőjének, aki decemberben 75 évesen távozott az élők sorából.

A haláláig aktív zenészre és társaira több szempontból is igaz volt az, hogy maguk voltak a velünk élő történelem. A zenekart 1957-ben – tehát még a Rolling Stonesnál is öt évvel korábban – alapították, így pályájuk a zene- és tágabb értelemben a művészettörténetnek egy egyedülállóan hosszú időszakát ölelte át. Ez alatt a több mint fél évszázad alatt páratlanul sikeresen alkalmazkodtak a szédítő gyorsasággal szerzteágazó és követhet-

lenül sokszínűvé váló könnyűzene átalakulásához. Anélkül ugyanis semmiképp sem adhattak volna 2015 végéig ilyen elképesztően nagyszámú – majd tizenegyezer – koncertet, hogy ne tudtak volna a kedvére tenni azoknak a tömegeknek is, amelyeket magával ragadott előbb a rock-, majd a diszkózene, valamint a huszadik és huszonegyedik század összes többi divathulláma és irányzata.

A közönség megnyerése persze csak az egyik feltétele volt annak, hogy valóban a világ élvonalához tartoz-

hasson a Benkó Dixieland Band: a szakma elismerése szintén elengedhetetlen egy olyan műfajban, amelyik ennyire komolyan veszi saját normáit és hagyományait. A jazz korszakos egyéniségeinek szeretete és megbecsülése mellett a 60-as évektől kezdve minden évtizedre több nemzetközi elismerés is jutott a zenekarnak. Előbb a környező országokat hódították meg, majd 1971-ben megnyerték a Montreux-i jazzfesztivált. A 80-as évektől elindult sikersorozatok a műfaj hazájában, az Egyesült Államokban, ez a kaland pedig több okból is különösen nagy fegyverténynek bizonyult. A jazz „bennszülötteinak”, a zseniális afroamerikai zenészeknek a megnyerése önmagában óriási teljesítmény, Ronald Reagan és George W. Bush elnökök kitüntetése azonban azt igazolta, hogy a teljes amerikai társadalom hálás volt zenéjük világszínvonalú műveléséért.

A Benkó Dixieland Band sikertörténetének a legkevésbé sem elhanyagolható része az a körülmény, hogy mindez a Kádár-korszakban, az aczéli kultúrpolitika túrése köze-

pette érte el. Benkó elmondása szerint sokat nyomott a latban a zenekar alapításakor tudatosan meghonosított amatőr modell, vagyis az, hogy a beat-pop zenészekről eltérően mindegyiküknek volt a kánon szerint „tisztességes” foglalkozása – a zenekarvezető maga villamosmérnök volt, majd évtizedekig a Budapesti Műszaki Egyetem oktatója. Így az sem csorbitotta a párt büszkeségét, hogy egy amerikai zenét játszó zenekar foglalta el a jogos helyét a világ élvonalában hibátlan játékanak és egyedi stílusának köszönhetően. Benkó Sándor életműve furcsa lávirozás volt a komoly- és a könnyűzene között. Megtalálta az egyensúlyt a klasszikus zene didaktikus, alázatos lélektana és saját műfajának improvizatív felfogása között. Tanítványai közül olyan sikeres rockzenészek kerültek ki, mint Laux József és Frenreisz Károly. Szintén nagy gondot fordított saját zenekarának utánpótlás-nevelésére, amely annak ellenére is gördülékenyen működött évtizedeken keresztül, hogy a jazz lényege legnyomabb részt a tanulhatatlan pillanatnyiság. A megismételhetetlenség, amely Benkó Sándort is jellemezte.

BOGATIN BENCE

Közkinccs

Szerző: Tamás Dorottyia

a lány, ha húsz (rájátszás)

a lány, ha húsz még instabil
lábára egyensúlyozza a tizcentist
a lány, ha húsz már nem kér
bocsánatot, ha életébe befér tucatnyi affér
lehetne kevesebb, de minek
a lány, ha húsz
már nem tús
a patriarchátusnak beintve
szoknyáját lebbentve
sétál a nagyvilágban vakmerően

a lány, ha húsz még többet sír
cigi füsttel teli szíve mindent elbír
a lány, ha húsz illetlenül teszi
keresztbe testrészeit
képe fancsali, ha elkéri a személyit
a lány, ha húsz piros a szája
Chanel az illata
labilis egzisztenciáját sminkkel takarja

a lány, ha húsz már tud egy s mást
leginkább azt, hogyan (ne) tegye szét a lábát
a lány, ha húsz kidobja magát
(az összes női magazinnal együtt)
mikor végiglapozta magát

a lány, ha húsz egy költőnő
szeretne lenni, de költemények helyett
bárokban ő nézett, s sosem a néző
kockélok mellé már nem elég egy szerető
a lány, ha húsz nem a játék
nem a másnapról maradt maradék
de lehet a kés

a lány, ha húsz magába döf
éretlen értelemmel élesen
próbálja megfejteni – tévesen
miért kell ez a csipkés blues
ahhoz, hogy ő legyen a lány, ki húsz

téli sellő

csúszok, megbotlok, mert nem vagyok hozzá
szokva
milyen, amikor nincsen uszony
a tél mar, hideg, tincsekre szétszed
bebúj a lábak közé, mint vad szerető

kitépi testemből a mágiát
elolvad minden, ha hozzáérek, ezért inkább
semmihez sem nyúlok
a lelkemhez sem
meghagyom a télnek, temesse be
fújja be kristályos hópolyhokkal
forgassa be egy kis melankolikus Budapesttel
mint kürtöskalácsárus a fahéjas cukorral

ketté törtem, akár a város
kizárólagos ellentétemet keresem
magamban, mint a tél a nyarat
számban a havat
lenyelem, hogy kristályosat igyak

minden az otthonomra emlékeztem
a víz alatt fekvő város
bezárkózott dobozába, akárcsak Atlantisz
kincseket rejtő marok vagyok
akinek tulajdonában Budapest csillog

Woolf-töredék (az eltűnt felhők nyomában)

*hol visszatér, hol előjön
de sosem marad velem, mint holmi közöny
az égen bomlik el, nézem
és próbálom megérteni, a fizikát
ha már az életet nem sikerült*

robban, mint emlékek hada
aztán elhagy
örökre, megválik tőled
a lehulló hajszál a ködben
észre sem veszed, és már nincs mit kitépned

se befestened, hogy valaki más legyél
valaki, valami felhő-szerű, változó
mert a több, mégis jobb, mint a semmi
üresen kongva, emberek tenyere között szét-
folyva

a tejködként szitáló személyiség ugrik le
a Szabadság hídról lefelé
de a Duna jeges
megtart, valahogy mégis magamhoz térek
haza
megkeresem a darabjaimat

most akár biológus is lehetnék
vagy metabiológus-kémikus
elvégre is minden, ami belül van
tudomány

a lélektudomány, nem kevésbé víz
hiszen, akár a felhő, abból állok
reményteljesen, határokat keresve
arrébb állok

„Jegyeket, bérleteket... és kérlek, nyomj egy lájkot!”

Ismeri őket mindegyikünk. Köztünk élnek, ugyanúgy néznek ki, mint mi, és akár szimpatikusnak is tűnhetnek. De amint felveszik azt a bizonyos karszalagot, minden megváltozik. Legszívesebben elkerülnék őket, tudomást sem véve róluk, ám előbb-utóbb mindenkit utolér a BKV-ellenőrök rettegett mondata: „Jegyeket, bérleteket!” – Vajon megváltozhat ez a hozzáállás valaha?

Nem is kell nagy pszichológiai mélységekbe ereszkedni, hogy megérthessük, mi az oka a legtöbb ember alapvető idegenkedésének az ellenőröktől. Mivel a menetjegyek érvényességét vizsgálják, a

velük való találkozásnak két kimenetele lehet: vagy nem történik semmi, vagy több ezer forintnyi pótdíjat kell befizetnie a bliccelő utasnak. Pozitív kicsengésű forgatókönyv nem lehetséges. A már eleve hendikeppel induló befogadás elé újabb akadályt gördít a sok utastól hallható panaszáradat, miszerint az ellenőrök bántóan szenttelen stílusban végzik munkájukat, udvariatlanok, egyáltalán nem emberségesek. Összességében elmondható, hogy ez az állás a legkevésbé elismert munkák közé tartozik.

Ezen az ellenséges hozzáálláson igyekezett javítani a Budapesti Közlekedési Központ januári marketingkampánya. A társaság az utóbbi időben egyébként is több figyelmet fordít az utasokkal (újabb szóhasználatban ügyfelekkel) való kreatív kommunikációra, elég csak a nagykerületi villamosokon látható

vagy az új járműbeszerzéseket hirdető plakátkampányokra gondolni. A mostani projekt alapötlete egyszerű volt: meghírdették a 2015-ös „Év Ellenőre” versenyt. A szervezet által kiválasztott hat jelöltről 40 másodperces bemutatkozóvideók készültek, majd január közepén két héten keresztül lehetett szavazni rájuk. A verseny szinte teljes egészében a Facebookon zajlott, ide töltötték fel a kisfilmeket, és a támogatást is lájkokkal lehetett kifejezni.

Természetesen nincs egyöntetű vélemény a kampányról, de vitathatatlan pozitívuma, hogy bemutatja a kiválasztott ellenőrök emberi oldalát is. A kisfilmekben rendre elhangzik a jelöltek hobbija, kezdve a kézilabdától a salsán át egészen a horgászatig. Kiderül, hogy civilben egy ellenőr is lehet focirajongó, mint bárki más. Nekik is fontos a család, és az is felsejlik a videóok-

ban, hogy ez esetben mit jelenthet a felelős munkavégzés vagy a szakmai kihívás.

A kampány ellenzői szerint ugyanakkor ez nem változtat sokat az ellenőrök eddigi megítélésén. Meg lehet mutatni néhány kiválogatott példát, ám ez még nem mond el semmit a teljes közösségükről. Ugyanígy kritizálják azt, hogy a jelöltek főleg a HÉV- és metróvonalakon ténykednek, ahol jóval kellemesebb munkatársak szoktak megfordulni, mint mondjuk egy zsúfolt, zötyögős buszvonalon. Egyértelmű, hogy nem egy kététekes szavazás fog megváltoztatni egy több évtizedes társadalmi beidégződést. Ugyanakkor a hasonló akciókkal talán tudatosítható, hogy az éremnek bizony két oldala van, és lehet létjogosultsága az ellenőrök szerepéről való vitának.

OBERFRANK BALÁZS

Ha nyár, akkor fesztivál

A téli vizsgaidőszak küzdelmei és fáradalmi után megérdemeljük, hogy néhány percig arról a pár nyári nappól ábrándozzunk, amikor a hőség és a por ellenére, túlázott fröccsel a kezünkben, fényárban és virágkoszorúk tengerében úszva tombolunk a kedvenc előadóink zenéire. Szerencsére kis országunkban olyan széles a fesztiválkínálat, hogy mindenki megtalálja a számára legmegfelelőbbet, a családias hangulatú alternatív rendezvényektől kezdve a reggelig elektronikus zenétől dübörgő nagyfesztiválokig.

Bár a régióban nagy a konkurencia, a magyar fesztiválok egyre jobban teljesítenek, amit a legnagyobb nemzetközi verseny bírái is elismernek. A European Festival Awards idei díjait január 13-án, Groningenben adták át. A Telekom VOLT Fesztivál Európa legjobb közepes méretű rendezvénye lett, míg a Sziget a legjobb programkínálat kategóriában végzett a csúcson. Utóbbi egyébként a legjobb nagyfesztivál kategóriában is jelölték; ezt 2011-ben és 2014-ben megnyerte, idén viszont a romániai

Untold Festival megelőzte. A VOLT ellenfele volt többek között a Balaton Sound is, ami 2012-ben fődíjat kapott. A szintén Zamárdiban rendezett B.My.Lake is szerzett már elismerést: 2013-ban a legjobb új fesztivál díját kapta meg, idén pedig a kisméretű fesztiválok kategóriájában jelölték, ahol a fődíjat végül a németországi Happiness Festival kapta. A Sziget Kulturális Szervezőiroda sikerét bizonyítja az is, hogy a Forbes 2015-ös legmenőbb márkákat listázó rangsorában első helyen végzett. A magazin kiemelte a fesztiválok képességét a folyamatos megújulásra, és Magyarország szó-

ciokulturális életének szerves részeként említette a rendezvényeket. A szigetes fesztiválok mindegyike évek óta úgy zárul le, hogy kétség sem fér hozzá: a jövő évben újra megrendezik őket. A szervezők télen sem pihennek. Egész évben azon dolgoznak, hogy a következő fesztivál túlszárnyalja az előzőt. Ennek érdekében folyamatosan alakítják a látványvilágot, az infrastruktúrát és a programkínálatot, hogy az minél inkább kiszolgálja a fesztiválozók igényeit. Ehhez persze mindig szükség van húzónevekre, ezt pedig a fellépők is tudják, ezért évről évre magasabb összegért lépnek fel. Egy vi-

lágstár minimum egymillió eurót elkér egy koncertért, míg egy átlag nagyszínpados fellépő ára száz- és kétszázötvenezer euró között van. Ennek ellenére a látogatói oldalon a szervezők igyekeznek a magyarok pénztárcájához igazítani az árakat. Ez a tény és a fesztiválok színvonalának folyamatos emelkedése is hozzájárul ahhoz, hogy egyre több fiatal dönt úgy, hogy megéri kifizetni a belépőjegy árát a minőségi szórakozás érdekében.

A leggyorsabbaknak minden évben lehetőségük van hónapokkal a fesztivál megrendezése előtt early bird jegyek vásárlására. A tavalyi VOLT esetében alig fél nap alatt eladták az 1860 db bérletet, míg az idei fesztiválra két nap alatt kb. 8000 bérletet vásároltak meg a lelkes fesztiválozók. A legtöbb fesztiválra nagyjából június közepéig lehet még kedvezményes áron jegyet váltani.

Akinek eddig nem jött meg a kedve a fesztiválszezonhoz, azok bizonyára még nem hallották, hogy 2016-ban olyan neves előadók koncertjein ugrálhatunk a tömegben, mint az Iron Maiden, Macklemore és Ryan Lewis, a Bastille, a Slayer, Wiz Khalifa, John Newman, Parovoz Stelar vagy a Sigur Rós. Akit pedig ezzel a listával sem sikerült meggyőzni, az tartsa a szemét a fesztiválok honlapjain, hiszen folyamatosan érkeznek azoknak a fellépőknek a nevei, akik az idei nyarat is minden bizonnyal felejthetlenné teszik majd.

CSONTOS KATA

Netflix & Chill

Mindenki szembesült már azal a drámai helyzettel, hogy „elfogytak” kedvenc sorozatának elérhető epizódjai, és jó esetben napokat vagy heteket kellett várni a következő részre, amikor fény derülhetett a főhős életének váratlan fordulataira. Előfordult már az is, hogy a család tagjai más-más filmet szerettek volna nézni, egy időben. Örömmel jelenthetjük ki, hogy ezeknek az eseteknek búcsút mondhatunk, hiszen január 6-án Magyarországon is értelmet nyert az „okostelevíziók” távirányítóján lévő, „Netflix” feliratú gomb.

De mit is jelent mindez? A Netflix a film és sorozatimádók Kánaánja, egy video-streaming szolgáltatás, amelyen megszakítás és letöltés nélkül élvezhetjük kedvenc mozgóképeinket, méghozzá legálisan.

Ezek minősége az előfizetői díjtól (2500-3800 Ft között mozog), illetve az internetünk gyorsaságától függ. Három csomag közül választhatunk, amely meghatározza a felbontás nagyságát és azt, hogy egyszerre hány eszközön játszhatjuk le a kiválasztott filmeket. Természe-

tesen nemcsak televíziókészüléken használható; okostelefon, tablet, számítógép, laptop és játékkonzol is megfelel a célnak.

Az eredetileg filmkölcsonzó szolgáltatás 1997-ben indult el, amelyben egy meghatározott összegért korlátlan számban postázták a „fel-

használó” számára a filmeket, amelyek szintén ezen az úton kerültek vissza a feladóhoz. A gyűjtemény azonban sosem volt teljes, csak a DVD megjelenésekkel kerültek be a legújabb darabok. A videotár jelenleg 190 országban érhető el, hazánkban az első hónap ingyenes, csak egy technikai ellenőrzés miatt érezhetjük úgy, hogy a megrövidítették a számlánkat.

A kínálat rendkívül széles, folyamatosan bővül és rotálódik is, bár jócskán elmarad az amerikaitól, de személyre szabható. A keresgélésre szánt idő egyszerűen lerövidíthető, ha a webhely címében lévő szám helyére a kategóriának megfelelő írtuk be. Az interneten arra is ta-

lálhatunk tippeket, hogy hogyan illesszünk be magyar nyelvű feliratokat, de reméljük, hogy a szolgáltatás üzemeltetői hamarosan maguk is gondoskodnak a probléma kényelmes megoldásáról. Addig is szükségünk lesz az angoltudásunkra, ha a Netflixet választjuk, hiszen magyar filmek nem szerepelnek a repertoárban, az HBO és más cégek sem kívánják eladni jogait. Láthatóan a fiatal korosztályt célozták, így a hazai televíziós csatornák vezetői nem számítanak jelentős nézettségcsökkenésre, a helyi tartalmaik folyamatosan elérhetőek a másodlagos platformokon. Ezzel szemben tengerentúli országokban előnyt szerzett magának a fogyasztók körében.

Mivel többen próbálták kijátszani az eltérő felhozattal VPN segítségével – melynek oka a licenszszereződés és helyi jogszabályok által támasztott korlátok –, szigorúbb ellenőrzésekre lehet számítani. Fellelhetőek azonban a vállalat saját kivitelezésű sorozatainak teljes évadjai (Jessica Jones, Orange Is The New Black, House of Cards), amelyek egész hétvégére a képernyő rabjainvá tehetnek minket.

KLUBERT DÓRA

Maszkos moziáradat – Szuperhősfilmek 2016-ban

Manapság a képregényfilmek szinte a legfontosabb műfajjá váltak Hollywoodban a mainstream alkotásokon belül. Egyre nagyobb érdeklődés közepette mutatják be a rendkívüli képességű hősök kalandjait, és míg kezdetben átlagosan egy film jött ki évente, mostanra már csaknem havi rendszerességgel kell számolni velük. De lássuk, hogy milyen filmekre lesz érdemes várni idén!

alakul ki véres ellentét – és az elzetest elnézve izgalomból nem lesz hiány. A már megismert szereplők összeügrasztásán túl pedig egy új karaktert bemutató film is bővíteni fogja az univerzumot: ez lesz a novemberben mozikba kerülő Doctor

Strange. A címszereplő egy mágikus hatalommal rendelkező férfi, ám a filmrajongóknak valószínűleg több fogódzkodót nyújt, hogy a karaktert Benedict Cumberbatch fogja alakítani, aki a BBC-s Sherlock sorozatból vagy a Kódjátzsma című filmből lehet ismerős.

Természetesen a Marvel mintájára egyre többen próbálják létrehozni a maguk képregényfilmes világát. Az X-Men történetek jogait birtokló Fox szintén idén májusban mutatja be a franchise következő darabját, az X-Men: Apokalipszist. Az alcím valójában a képregény egyik legrettegettebb ellenfelét jelöli, vele kell megküzdenie az emberiségnek és a mellettük álló mutánsoknak. A szereposztás parádésnak ígérkezik: James McAvoy, Michael Fassbender és Jennifer Lawrence mellett Az ébredő erő Poe Dameronjaként megismert Oscar Isaac is feltűnik a filmben.

A fentieket megelőzve már februárban megérkezik a mozikba a Deadpool. A film némileg kakkotjós, hiszen egyrészt egy fil-

mes univerzumhoz sem kapcsolódik szorosan, másrészt inkább képregényfilm-paródiának ígérkezik. A karakter hagyományosan szabadszájúságáról és a közönségnek való humoros kikapcsolásairól híres – és az előzetes alapján borítékolható a szigorú korhatár-besorolás, valamint a sok akció.

Végül nem szabad figyelmen kívül hagyni a Marvel melletti másik nagy képregénykiadó, a DC Comics adaptációit sem. A filmeket forgalmazó Warner Bros. ugyanis ebben az évben készül megtenni a legnagyobb lépéseket a DC filmes univerzumának megteremtése felé. Márciusban érkezik a legnagyobb dobás, a Batman Superman ellen: Az igazság hajnala, amely a két címszereplő harcát helyezi középpontba, a főszerepben Ben Affleckkel és Henry Cavillel. A filmben több DC-szuperhős is fel fog tűnni, míg a jövőbeli ellenfelekkel a Suicide Squad – Öngyilkos osztagban találkozhatunk előreláthatólag augusztusban. Ez utóbbi film elsősorban Jared Leto Joker-alkatása miatt kapott nagy visszhangot.

Bár ez idáig még egyik film sem került mozikba, egy dolog már most elmondható: képregényfilmekből 2016-ban sem lesz hiány.

OBERFRANK BALÁZS

Amber's French Bakery & Cafe

Az Amber's az a hely, amire mindig is vártál: ott van az egyetemmel – egész pontosan az E épülettel – szemben, a Fővám tér 5. szám alatt, és hívogatóan meleg, francia atmoszférát nyújt a hideg színek ellenére is. Ahogy belépsz, egy helyes kis francia városban érezheted magad Budapest szívében: szonok lány ütemeire foglalhatsz helyet az egyik párnázott sarokban vagy ülhatsz bárszékre is a kirakatba és bámulhatod a buzgó belvárosi forgatagot. Az életérzés csak erősödik, ha éppen bent van a helyes pulpos fiú, akit magamban csak Monsieur Jacques-nak hívok. A hely nem is túl kicsi, nem is túl nagy, éppen jó arra, hogy beülj és szakdolgozatot írsz vagy elolvass egy jó könyvet, esetleg csak pihenj.

A melegebb hónapokban az Amber's még hívogatóbb lesz (ha lehet még fokozni), ugyanis rendelkeznek egy szuper kiülős résszel, ami műfüvel van díszítve az asztalok alatt-mellett, így egy kis kertben érezheted magad az V. kerület szélén. A lehetőség most is adott, bár a téli mínuszokban nem javasolom. Mindegy, hogy édeset, sósat, melegget vagy hideget kívánsz, ha kulináris élvezetekre vágysz, térj be ide,

és hidd el, egyáltalán nem fogod megbánni. Van itt füstölt lazacos saláta, croque monsieur szendvics, brie sajtos baguette, hípsztereknek zabkása és mandulás-mézes gyümölcsjoghurt – amik jól néznek ki az Instagramon –, ezenkívül találhatunk még pezsgő mousse-t, bretagne csigát és áfonyás sajtortát is.

A hagyományos ízek kedvelői sem csalódnak majd: szerepel a kínálat-

ban Sacher torta és mille feuille, valamint francia palacsinta is. Amit semmiképpen ne hagyj ki, de tényleg ne, az az olívabogyós fougasse (ejtsd: fugassz). Iszonyúan finom, kakukkfűves-sós-bogyós pékáru, amitől garantáltan az összes nyál összefolyik a szádban. Budapesten még sehol sem láttam olyan pékséget, ahol tényleg ennyi olívabogyót tömnek egy péksütibe, szóval ő méltán érdemelte ki az „olívabogyós” címet. Ezt bátran leöblíthetjük egy jó kis lattéval, amit iszonyúan aranyos, utcaképfreskókkal díszített kávéspoharba kaphatunk, ha elvitelre kérjük a kávé.

De azt mondom, egy jó reggeli itt még nem ér véget: próbáljátok ki az éclair-t, ami egy fánkféle, citromos, csokis és málnás ízben is kapható. A málnás valami menyeyei: kívül rózsaszín cukormáz fehér sziruppal, belül pedig sok-sok málna. Nem tudom, hány kalória lehet benne, de megéri, még akkor is, ha utána tavasszal sebtében kezdheted el követni Instagramon @kaylaitsines-t és társait – no meg veheted az egygel nagyobb méretű ruhákat a lyukas órákban. Vigyázat, függőséget okoz!

BODÓ VIRÁG

Egy csésze a nagyvilágból

A termet kellemes kávéillat lengi be, a falakon szikár világutazó fotói lógnak, a hangfalakból pedig Nirvana szól bossa nova feldolgozásban... Tulajdonképpen akármelyik kávéházban ülhethetnék, ám az előttem lévő matcha-cappuccino nem erről árulkodik. Az úgynevezett szamurájkávé ugyanis nem kapható bárhol, ahogy a Kávélapban szereplő másik hatvanvalahány specialitás sem. Ilyen különlegességeket csak a Café Frei kínálatában találunk.

Frei Tamás a kilencvenes évektől kezdődően rádió-, majd tévériporterként járta a világot, útjai során azonban nemcsak a látókörünket szélesítette, hanem számos kávéültetvényre, pörkölő üzembe, illetve kávéházba is ellátogatott. A hosszú évek alatt összegyűjtött tapasztalatot pedig immár tizedik éve igyekszik kamatoztatni saját, franchise rendszerben működő vállalkozásán keresztül.

Hogy mégis miben áll a kávézólánc sikere? A válasz meglehetősen összetett. A hazai kávézóknak többnyire az olasz kávékonyha remekeit kóstolhatjuk, melyek viszont a világ kávékultúrájának csak egy apró szeletét jelentik, így az egzotikusabb vidékek kávéi a magyarok számára újdonságszámba mennek. Ezt kihasználva alakította ki kíná-

latát a Café Frei, melyben találunk – a már említett japán kávé mellett – örmény narancskávé vagy Latin-Amerikából származó dohányleveleken átfőzött dohánykávé is.

Adott tehát a kávékülönlegesség, melyet kis hazánkban sehol másol nem kapunk meg. Ám a sikerhez nem elég egyedinek lenni! A Frei-kávék másik titka ugyanis az a hozzáértés, amely minden csészeben visszaköszön, hiszen a Café Freinél tudják: a minőség legalább olyan fontos, mint a másoktól való különbözőség. Egy-egy kávé elkészítése ugyanis nem ritkán több órát is igénybe vehet, mely időtartamot más kávéházak igyekeznek jelentősen lerövidíteni. Nem más történik tehát, minthogy a minőséget feláldozzák a gyorsaság oltárán, aminek az eredménye általában egy tucattermék, melynek talán csak a színe hasonlít az eredeti recept alapján készült „mes-termunkához”, az íze viszont korántsem! A Café Frei szécsényi pörkölőüzemében történik a kávé szakszerű előkészítése. A kézzel válogatott, minőségi, arabica kávé szemeket pontosan meghatározott ideig pörköljük, majd – ha a recep-

túra úgy kívánja – különféle szirupokba áztatják vagy más eljárásnak vetik alá őket. Szó sincs tehát sietésről, beszélhetünk viszont minden részletében magas minőséget jelentő eljárásról.

A harmadik sikertényező egyértelműen az alacsony ár. Tekintve, hogy a magyar fogyasztók döntő többsége kifejezetten árérzékeny, a Frei kávézók is határozottan törekednek arra, hogy méltányos áron szolgáltságuk a feketét a betevő vendégeknek. Ezt a nehezen leutánozható közvetlen beszerzés teszi lehetővé, mellyel a nyugati viszonteladókat megkerülve egyenesen az ültetvényekről érkezik az kávébab a központi feldolgozóba, Szécsénybe. Természetesen mindehhez kellett Frei Tamás világjárása és hatalmas kapcsolati hálója. Szó se róla, a versenytársaknak fel van adva a lecke! Elvégre ma már nem sok mainstream kávéházban maradnak az árak 330 és 590 forint között. Ahogy az utolsó kortyot is felhőpintem a szamurájkávémből, még utoljára kiélvezem annak lágyan keserű, majd édeskes utóízét. Nem más ez, mint a tejjel hosszabbított matcha-tea és az azzal összegőzölt espresso harmóniája. A nagyvilág ízeinek kavalkádjá!

FARAGÓ LÁSZLÓ

Egyszer volt Budán Corvinus

Hosszú évek – az államtitkár úr szavaival ellentétben – gyümölcsöző kapcsolata után február elsejétől Egyetemünk budai karai többé már nem képezik részét az intézménynek. A teljesen illogikus felsőoktatási átalakítást követően ettől kezdve akarunk ellenére már a Szent István Egyetem kötelelékébe tartoznak. De nézzük, mit is tett hozzá Egyetemünkhez a két campus együttműködése.

Bő tíz évvel ezelőtt a pesti és a budai karok megegyezéséből megszülető új felsőoktatási intézmény az eltelt esztendő alatt Magyarország egyik vezető egyeteme lett nemzetközi szinten is jelentős és elismert szakokkal, melyek sikeréhez mindkét campus aktívan hozzájárult. A két teljesen eltérő képzési terület olyan plusz energiákkal gazdagította a hallgatói légkört, amely sehol máshol elő nem forduló szinergiákat hozott létre.

Bár látszólag sok párhuzamoság volt a két campus képzési között, valójában az együttműködés sok területen igen szoros és mindkét fél számára produktív volt. A Corvinus márkanévet közösen építettük fel, ennek elismertségéhez minden karunk egyedülálló teljesítménye szükséges volt. Az universitas is a sokszínűsége, változatosságára utal, az eltérő területek közös munkájuk során tapasztalatot, gyakorlatot cserélhetnek, mely mindkét fél számára csak előnyös lehet.

Még ha a campusok sok tekintetben meg is tartották nagy önállóságukat és különállásukat, a hallgatói szervezetek, mint például a Médiaközpont vagy a Hallgatói Önkormányzat sikeresen összefogta mindkét szervezeti egység diákjait nagyon sikeres ismeretséghez juttatva őket. Ennek köszönhetően például nagyrészt a CHM tagjából álló, vegyesen kommunikáció és tájépitész szakos hallgatókat tömörítő csapatunk harmadik helyezést ért el a Magyar Urbanisztikai Tudásközpont városkommunikációs mesterkurzusán. Ez pedig a

két campus közötti diákszervezeti együttműködés nélkül nem valósulhatott volna meg.

A szakmai kapcsolatokon túl sok barátságot is köszönhetünk a közös munkának, mind a CHM, mind pedig a HÖK keretein belül. Mindkét campus hallgatói tanulhattak a másiktól annak szakmájához tartozó információkat, így sokkal hatékonyabbak lehettünk szinte minden területen.

Ebben a fejlődő tendenciában érte hideg zuhanyként az egyetem hallgatóit – budai és pesti hallgatókat egyaránt – az államtitkárság indokolhatatlan és sokadik ránézése is megalapozatlan átszervezése. Az együttműködés hiányára hivatkozva választották le Egyetemünk budai karait, bár arra biztosítékat nem kaphattunk, hogy a Szent István Egyetem karaival nagyobb lesz a kooperáció.

De a döntés megszületett és le is zajlott az átadás-átvétel, így már az új rendhez kell szoknunk. Bár budaiként már nem lehetünk büszke corvinusosok, mi azért még úgy érezzük, el kell telnie pár évnek és évfolyamnak, mire szíesként gondolnak majd magukra a Budai Campus hallgatói.

HORVÁTH MÁTÉ

IMPRESSZUM

corvinusmédiá

közgazdász

MAGYARORSZÁG LEGRÉGBBEN MEGJELENŐ FELSŐOKTATÁSI LAPJA ALAPÍTVÁ 1951

FŐSZERKESZTŐ: Pekoli Miklós
(miklos.pekoli@corvinusmedia.hu)

Felelős szerkesztő: Bogatin Bence

ROVATVEZETŐK:

Bogatin Bence (Kultúra)
Bujdosó Beáta Zita (Kávéház)
Dengyel Dóra (Közélet)
Metzler Viktória (Közér)
Murger Szilvia (Közúdat)
Rubin Eszter (Közügy)
Szalai Réka (Központ)
Valentinyi Júlia (Corvinus World)

OLVASÓSZERKESZTŐ:

Csejtei Dóra, Horváth Zsófia, Koskó Barbara

NYELVI LEKTORÁLÁS:

Matthew Kery

GRAFIKA:

Rajnai Gábor

TERJESZTÉS:

Illés Roland

Kiadja a Budapesti Corvinus Egyetem rektora és a HÖK elnöke

NYOMDA: Topbalaton Kft.

SZERKESZTŐSÉG:

Corvinus Hallgatói Médiaközpont –

Budapesti Corvinus Egyetem

1093 Budapest, Fővám tér 8.,

II. emelet 233. iroda

Tel.: 06-1-482-5603

E-mail: info@corvinusmedia.hu

Web: www.corvinusmedia.hu

ISSN: 0230-7529

A HÓNAP FOTÓJA

FOTÓ: METZLER VIKTÓRIA